

**ПОЉОПРИВРЕДНА СТРУЧНА
СЛУЖБА • Сремска Митровица •
Светог Димитрија 22**

Limagrain d.o.o.

21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
www.limagrain.rs

**Seme
rađa
profit**

**hrana
produkt**

hrana bez mana!

www.hranaprodukt.com
Tel: 022/650-027, 650-033

SREMSKA Godina IV • Broj 71 • 11. septembar 2015. • cena 40 dinara

**сремске
новине**

POLJOPRIVREDA

Foto: S. Lapčević

Poljoprivrednik Todor Topalov iz Mandelosa, počeo je kombajniranje kukuruza i kaže da je kvalitet zadovoljavajući uz mnogo manji prinos od očekivanog. Suša je i na njegovim njivama uzela danak, a uprkos tome, on se nada da će sremski paori ove jeseni biti zadovoljni kukuruzom. Ako ne količinom, a ono barem cenom jer će kukuruz biti skuplji zbog manjeg roda.

U OVOM BROJU

TEMA BROJA:
NOVI ZAKON O ZADRUGAMA
**Kraj društvene
svojine** Strane 2-3. i 12-15.

KUZMINSKI STOČAR
SLOBODAN MILOJEVIĆ:
**Ko preživi,
pričaće!** Strana 6.

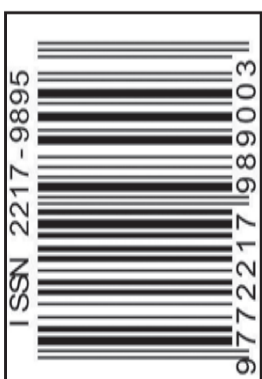
ADAŠEVCI • JOVICA STEPANIĆ ČALIŠA, POLJOPRIVREDNIK

Loše vreme za seljake

Nadam se da će moja deca da se bave nečim drugim, jer mladima ne bih preporučio da im poljoprivreda bude životni poziv. Zato su moji planovi za budućnost prvenstveno da iškolujem decu i da se u ovom vremenu izborim da sačuvam ono što imam – kaže Jovica Stepanić Čališa.

Strana 11.

SMS MALI OGLASI
063/8526-021

15. SAJAM SVINJA I POLJOPRIVREDE

**Šansa za
svinjarstvo** Strana 20.

"Produktna berza"AD, Novi Sad, Bulevar oslobođenja 5
Tel: 021/442-935, fax: 021/442-931, 443-457, 442-932
E-mail: nsberza@eunet.rs, www.proberza.co.rs

od 31.8. do 4.9. 2015.

- Stabilna cena pšenice**
- Pad cene soje**
- Dešavanja na svetskim berzama**

NOVI SAD • PRVA JAVNA RASPRAVA O NACRTU ZAKONA O ZADRUGAMA

Kraj društvene svojine

Prva javna rasprava o nacrtu zakona o zadrugama održana je u Novom Sadu u prostorijama Privredne komore Vojvodine, a u organizaciji. Ministarstva privrede Republike Srbije i Zadružnog saveza Vojvodine.

Pomoćnik ministra privrede **Katarina Obradović - Jovanović** kaže da je Ministarstvo privrede pristupilo izradi zakona o zadrugama sa ciljem prevazilaženja situacije u kojoj, kako je rekla, imamo dva zastarela zakona sa međusobno neutvrđenim normama, što su zapravo nezdravi osnovi za razvoj zadrugarstva.

Ovim zakonom se konačno rešava važno pitanje regulisanja prevođenja društvene svojine koja je u zadrugama u druge oblike svojine, tako da se zajedno sa rešenjima kojima se pojednostavljuje osnivanje i rad zadruga Zakon o zadrugama treba da stvori pravni okvir za oživljavanje zadrugarstva - rekla je Obradović - Jovanović.

Problem zbog koga se toliko dugo čeka na donošenje Zakona o zadrugama, po rečima Obradović - Jovanović, bio je način rešavanja zadružne svojine, odnosno prevođenja društvene u zadružnu svojinu.

Tu su bili jako zaoštreni i suprotstavljeni stavovi, a ovo sadašnje predloženo rešenje je najviše u

skladu sa zahtevima zadruga. Drago nam je i što smo uspjeli da postignemo saglasnost sa svim resornim organima, sa predstavnicima ministarstva poljoprivrede i sada imamo usaglašen predlog i nadamo se da će zakon brzo biti usvojen - istakla je Obradović - Jovanović.

Na pitanje novinara da li zakon reguliše oblast otuđenja zadružne zemlje, što je poslednjih godina bio čest slučaj, Obradović - Jovanović je rekla da Zakon definiše različite

slučajeve i oni su svi u prelaznim i završnim odredbama, a da je glavni zadatak da se kroz javne rasprave sagleda da li su sve oblasti regulisane Zakonom ili je ostalo još nešto što nije pokriveno predloženim nacrtom zakona.

Naš cilj je da se predlog Zakona što pre nađe pred poslanicima u Narodnoj Skupštini Republike Srbije i nadamo se da će se to i desiti početkom oktobra - najavila je pomoćnica ministra privrede.

Sekretar Zadružnog saveza Vojvodine **Jelena Nestorov - Bizonj** rekla je da su u tom Zadružnom savezu zadovoljni što je rasprava o nacrtu Zakona o zadrugama krenula upravo iz Novog Sada, imajući u vidu da su, kako je rekla, zemljoradničke zadruge u Vojvodini najviše zainteresovane za određene odredbe tog Zakona.

Mi smo tu da podržimo predloge naših zadruga na javnoj raspravi

Konačno stiže zakon!

Nacrt zakona o zadrugama pripremila je Ministarstvo privrede Vlade Srbije. Javna rasprava će trajati do 24. septembra ove godine. Prva javna rasprava održana je 4. septembra u Novom Sadu, a još dve do 24. septembra biće u Nišu i Beogradu. Plan je da se do kraja godine ovaj zakon usvoji u Skupštini Srbije, jer, posle sedam decenija postoji politička volja i većina za to!

i da učinimo da ovaj Zakon bude što bolji za zemljoradničke zadruge", rekla je Nestorov - Bizonj, dodajući da Zadružni savez Vojvodine trenutno ima oko 440 aktivnih članica, mada je broj registrovanih zadruga veći od 600.

Nestorov - Bizonj je istakla da veliki broj zadruga u Vojvodini ima interes za prevođenje društvene u zadružnu imovinu, odnosno da oko 180 zadruga u Vojvodini ima imovinu koja je, po njenim rečima, upisana kao društvena.

B. Gulan

ZAPOSTAVLJENO POLJOPRIVREDNO ZADRUGARSTVO U SRBIJI

Stiže obećana politička podrška

Za povratak zadružnom organizovanju i donošenju zakona u Srbiji proteklih decenija nedostajala je politička podrška. Posle dugo čekanja, ona sad stiže, pod prinudom Evropske unije koja je političkoj oligarhiji istakla da nema ulaska u EU: bez rešavanja problema restitucije i vraćanja crkvene i zadružne imovine

Zemljoradničko zadrugarstvo Republike Srbije organizovano je u skladu sa Zakonom o zadrugama koji je usvojen 1996. godine. Ovim Zakonom utvrđeno je da su zadrugari samo fizička lica i da ih je najmanje potrebno deset radno sposobnih sa raspoloživim kapacitetima kako bi osnovali zemljoradničku zadrugu. Za povratak zadružnom organizovanju i donošenju zakona u Srbiji proteklih decenija nedostajala je politička podrška. Posle dugo čekanja, ona sad stiže, pod prinudom Evropske unije koja je političkoj oligarhiji istakla da nema ulaska u EU: bez rešavanja problema restitucije i vraćanja crkvene i zadružne imovine. O svim tim problemima piše autor knjige „Sudbina oduzete imovine“ Branislav Gulan, član Odbora za selo SANU.

Zadružna svojina je jako dobro regulisana, ali nažalost Zakon nije primenjen od strane Republičkih organa, prvenstveno Republičkog geodetskog zavoda i njihovih katastarskih operata. Naime, nije uknjiženo ni 10 odsto zadružne svojine iako zadruge raspolažu valjanom dokumentacijom da su imovinu stekle pravnim poslom. Apsurd je da i po okončanju sudskih sporova i pravosnažnosti i izvršnosti sudskih

rešenja Republički geodetski zavod i katastarski operati ne uknjižavaju zadružnu svojinu - kaže **Nikola Mihailović**, predsednik Zadružnog saveza Srbije

Neuknjižavanje zadružne svojine iako je članom 86. Ustava predviđena kao jedan od tri ravnopravna oblika svojine ima negativni uticaj na razvoj zadrugarstva, počev od poverenja, pa preko mogućnosti hipotekarnog zaduživanja koje bi bilo u funkciji izgradnje prerađivačkih kapaciteta i obezbeđenje obrtnih sredstava, što sve ukupno utiče na stagnaciju razvoja i širenju prostora i mogućnosti razvoja društva kapitala. Zadrugarstvo u Srbiji je zapostavljeno zbog toga što nema političke volje za njegov razvoj. Podrška bi trebalo da postoji od vrha, pa tek onda bi se oan sprovodila u lokalnu. Od vrha u predizbornim kampanjama poslednjih decenija uvek ima verbalne podrške, ali ona, odmah posle toga, u praksi - izostaje. I dok zadrugarstvo u svetu, gde ima 800.000 miliona zadrugara i 700.000 zadruga pokreće i nosi proizvodnju, ono je u Srbiji već šest i po decenija u zapečku. Politička oligarhija potcenjuje seljake i seljaštvo u Srbiji. Političke podrške od njih nema ni zbog toga što se

oni plaše organizovanih seljaka. Jer, poljoprivredom se u Srbiji bavi oko dva miliona ljudi (profesionalno kao i sa dodatnim zanimanjem). Ako se seljaci organizuju predstavljaju ogromnu snagu, za proteste, ali i ZA i PROTIV prilikom glasanja. Političke vrhuške znaju da za nisu nisu dovoljno učinile da bi im oni dali ZA u izborima, pa zbog toga im ni ne daju podršku za organizovanje, odnosno udruživanje!

Bitka za zadružne hektare

Sve su prilike da Srbija neće više biti jedina zemlja na svetu u kojoj imovina zadruga nije zadružna već društvena. Kako smo zemlja apsurdna, imamo i situaciju da je društvena imovina Ustavom ukinuta, ali je opstala i godinama nakon donošenja najvažnijeg akta

Ovaj bi paradoks, barem kada su zadruge u pitanju, trebalo da se precrta na proleće, za kada je najavljen donošenje novog zakona o zadrugama. Kada se zakon usvoji i obavi sva procedura, vojvođanske zadruge konačno će moći da upišu kao svoju imovinu - 54.000 hektara, što je i sada u njihovoj svojini, ali se vodi kao društvena. Među-

tim, i dalje ostaje problem više od 130.000 hektara vojvođanskog zemljišta u zadružnoj svojini, što se nalazi u poljoprivrednim preduzećima, a kap u čaši preliva to što je imovina koja nije vraćena zadrugama ugrožena procesom privatizacije tih firmi.

Zadružni savez Vojvodine u najvećoj meri je zadovoljan predlogom novog zakona, uz napomenu da se sporna, nevraćena imovina zadruga mogla rešiti i atuelnim zakonom da su njegove odredbe sprovedene.

Da država podrži zadrugarstvo

„Nov zakon bi trebalo da bude savremen dokument kojim bi se rešili problemi takozvanih starih zadruga, posebno u pogledu svojinskih odnosa, to jest prevođenja društvene svojine u zadružnu. To je jedan od većih problema koje zadruge imaju, jer aktuelni zakon ima nedostataka po ovom pitanju“, objašnjava za Dnevnik sekretar Zadružnog saveza Vojvodine **Jelena Nestorov Bizonj**, uz napomenu da se ta zemlja nalazi kod zadruga, samo se vraća u zadružnu svojinu, te da je nevraćena imovina druga tema.

Predlog novog zakona predviđa da će oni koji su započeli postupke, kada je reč o borbi i sudskim postupcima za nevraćene oranice, nastaviti po starom zakonu.

Ne možemo očekivati da će nov zakon sam po sebi nešto rešiti jer i aktuelni zakon ima odredbe o povraćaju imovine zadrugama, ali je problem u nesprovođenju ili beoma sporom sprovedenju odredbi. Zadruge vode postupke od petnaest ili dvadeset godina za povraćaj imovine, a tu se sad novim zakonom ništa ne dešava. Insistiramo na primeni odredbi aktuelnog zakona, a one datiraju iz 1991. i 1996. godine, ali se ne sprovode. A od novog zakona se očekuje ono što nije propisano sad a zadrugama pravi smetnju, a to je prenos društvene svojine u zadružnu“, objašnjava naša sagovornica.

Ona ocenjuje da je nov zakon, sudeći po predlogu, puno precizniji i savremeniji, a predviđa u pojedinim članovima da država podržava zadrugarstvo raznim merama što aktuelni zakon nema. To će, dodaje, biti privlačno i za buduće zadruge jer je predviđena državna podrška zadružnom obliku organizovanja.

S. P.

SREMSKA
POLJOPRIVREDA

OSNIVAČ I IZDAVAČ: NIPD "Sremske novine" d.o.o. Sremska Mitrovica
• Trg vojvođanskih brigada broj 14/II • DIREKTOR: Dragan Đorđević

• GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Živan Negovanović
• DIREKTOR MARKETINGA: Zlatko Zrilić • TEHNIČKI UREDNIK: Marko Zrilić • REDAKCIJA: Svetlana Đaković, Katica Kuzmanović, Marija Balabanović, Sanja Mihajlović, Stevo Lapčević, Mišan Mileusnić (fotoreporter), Gordana Majstorović • MARKETING: 063/8526-021
• ŠTAMPARIJA: DOO MAGYAR SZO KFT OJ Štamparije "Forum" Novi Sad • E-mail: poljoprivreda@sremskenovine.co.rs
TELEFON/FAX: 022/610-144 • RegistarSKI broj NV000659

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад
63(497.113)

Sremska poljoprivreda / glavni i odgovorni urednik Živan Negovanović.
- God. 1, br. 1 (okt. 2012) - - Sremska Mitrovica: Sremske novine, 2012-. - Ilustr. ; 46 cm

Dva puta mesečno.
ISSN 2217-9895
COBISS.SR-ID 273701127

RESTITUCIJA JUČE, DANAS I SUTRA

Stiglo oko 70.100 zahteva za povraćaj imovine

Proces restitucije svagde u svetu ima svoje zakonitosti, a jedna zakonitost je da se zakon uvek prilagođava procesu restitucije

Nakon poslednjeg dana prijema zahteva za povraćaj imovine 3. marta 2014. godine direktor Agencije za restituciju Strahinja Sekulić, izjavio je za javnost, da se neće značajno odstupati od broja primljenih zahteva, koji su stigli do 3. marta, kada je istekao rok za podnošenje. Po njegovim rečima do tada je stiglo 70.100 zahteva.

Zahtevi se odnose na sve kategorije imovine, jer je oduzimano sve – poslovni objekti, zgrade, stanovi, građevinsko zemljište, poljoprivredno zemljište, šumsko zemljište i šume i preduzeća – naglasio je Sekulić. Direktor Agencije za restituciju je naveo da je do tada vraćeno skoro 2.000 objekata, stanova i poslovnih zgrada, 1.400 hektara poljoprivrednog zemljišta i oko 1.500 hektara šumskog zemljišta. Najviše je, dodao je, vraćeno u Beogradu i Vojvodini, tamo gde je i najviše i oduzimano.

Kako je procenio, 80 odsto prirodne restitucije stanova, poslovnih prostora i zgrada biće završeno za dve godine, brzina vraćanja poljoprivrednog i šumskog zemljišta zavisiće od toga da li će biti promenjen zakon.

Sadašnja zakonska rešenja su jako loša u delu prava na vraćanje imovine, a ako se promeni zakon onda bi za tri do četiri godine vraćali poljoprivredno zemljište. Onda bi ovaj ostatak išao na obeštećenje po dinamici koju zakon predviđa”, naveo je Sekulić.

Na pitanje koliko je imovine moguće vratiti u prirodu, Sekulić je rekao da će Agencija te podatke imati tek kad obradi sve podnete zahteve. Tek kad obradimo sve zahteve znaćemo koliko je moguće vratiti u prirodu, a koliko će ići na obeštećenje – rekao je on.

Sekulić je rekao da bi novčana nadoknada kroz izdavanja državnih obveznica trebalo da počne 2015. godine, ali je dodao da može doći do pomeranja predviđenih rokova ako država ne bude imala novca za te namene.

On je podsetio da bi obveznice po osnovu obeštećenja bivših vlasnika trebalo da se izdaju od sledeće godine i da je zakonom predviđeno fond od dve milijarde evra za te hartije od vrednosti koje bi se isplaćivale u roku od 15 godina. Mora da se proceni prvo da li država ima taj novac i iz kojih izvora to finansira. Ako bude novca izdavaće obveznice, ako ne bude moguće je pomeranje rokova. Nije ništa neobično – rekao je Sekulić.

Kako je istakao, proces restitucije svagde u svetu ima svoje zakonitosti, a jedna zakonitost je da se zakon uvek prilagođava procesu restitucije. Na pitanje da li će biti promena Zakona o restituciji, koje su ranije najavljivane, Sekulić je rekao da je "sada predizborna vreme" i da misli da je uslov za promenu zakona potpuni po-

daci koje će Agencija obezbediti. Najčešći problemi u restituciji su, po njegovim rečima, nesređene evidencije i loša identifikacija imovine. Kroz ovaj postupak se sve to mora rešavati, jer ovde se traži apsolutna tačnost u svim podacima i u identifikaciji imovine, sto je dosta težak posao – rekao je u martu prošle godine direktor Agencije za restituciju.

O isplati za oduzetu imovinu

Agencija za restituciju predložila je prošlog leta Ministarstvu pravde da izmenom zakona odloži za tri godine isplatu obeštećenja vlasnicima nacionalizovane imovine, prenela je tada „Politika“.

Bivši vlasnici i njihovi naslednici mogu da se nadaju novčanom obeštećenju tek od 2018. godine. Manji broj nekretnina može biti vraćen u prirodu. Među njima nisu zdanja u kojima se nalaze strane ambasade. Kako saznajemo, predloženo je da ove nepokretnosti ubuduće ne budu izuzete iz vraćanja u prirodnom obliku.

Agenciji je stiglo ukupno 73.000 zahteva za povraćaj oduzete imovine. Do tada je u prirodu vraćeno 306 stanova, 276 zgrada, 1.921 poslovni prostor i oko 3.500 hektara zemlje. Međutim, veći deo imovine sada ne može da se vrati u istom obliku u kome je oduzet, pre svega, zbog toga što je ceo stambeni fond otkupljen. Otplate novčanih obeštećenja trebalo bi da počne 2015. godine, a u državnom budžetu nema novca, pisala je lane Aleksandra Petrović u „Politici“.

„Nakon više od dve godine sprovođenja zakona, a uvažavajući sadašnje izazove budžetskog deficita i javnog duga države, agencija je mišljenja da je potrebno doneti izmenu Zakona o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju, kojim bi se omogućilo odlaganje finansijskih obaveza države za obeštećenje (slučajevi gde nije moguće vratiti imovinu u prirodnom obliku) sa 2015, 2016. i 2017. godine na 2018, 2019. i 2020. godinu, ukidanje akonacije obeštećenja i povećanje zakonskih mogućnosti prirodnog vraćanja imovine, a što bi uticalo na smanjenje ukupnog iznosa sredstava za obeštećenje, koja predstavljaju javni dug Srbije”, navodilo se u predlogu Agencije za restituciju.

Strahinja Sekulić, direktor Agencije za restituciju, rekao je da je agencija predložila ministru pravde da zajedno sa ministrom finansija što pre formira radnu grupu koja bi pripremila nacrt zakona o izmenama Zakona o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju.

- Predlog smo podneli da bi se obezbedilo da postupak restitucije bude što bezbolniji za budžet Srbije. Ovakve izmene zakona bile bi u skladu

Stara fotografija svedoči kome je lokal nekada pripadao

i sa preporukama Evropske komisije i Evropskog parlamenta, koji predlažu da Srbija izmeni zakon tako da se povećava obim imovine koja bi mogla da se vrati u prirodnom obliku. Do sada je agencija bila fokusirana na predmete gde je moguće vraćanje imovine u prirodnom obliku, koje je i najjeftinije za državu i ne donosi bilo kakva opterećenja za budžet države”, kaže Sekulić.

Dve milijarde evra je predviđeni državni fond za isplatu obeštećenja. Međutim, ukoliko bi mogućnost povraćaja u prirodu bila proširena, onda bi ukupan novčani fond mogao biti smanjen.

„Da bi se postupak nastavio, moramo prvo da okončamo prirodnu restituciju. Po našim procenama, možemo da je završimo za godinu i po dana prvostepenim odlukama, izuzev poljoprivrednog zemljišta. I tu ima problema, zato nije uvek lako identifikovati imovinu, jer je prošlo 60 godina, ali ipak uspevamo da vraćamo i po pet-šest objekata dnevno. Do sada smo u prirodnom obliku vratili imovinu građana vrednu oko 350 miliona evra. Ako dodamo crkvenu restituciju, to je još oko 500 miliona evra. Dakle, ukupno smo do sada u prirodu vratili imovinu vrednu oko 850 miliona evra”, iznosio je lane Sekulić.

Zgrade u kojima se nalaze strane ambasade izuzete su od vraćanja u prirodu. Samo u Srbiji postoji takvo „rešenje”. Zato će biti predloženo da i one budu vraćene u prirodnom obliku, pa da diplomatsko-konzularna predstavništva plaćaju zakup vlasnicima, a ne državi, uz garanciju da mogu ostati još najmanje deset godina u istom zdanju.

Od ukupno 116 diplomatsko-konzularnih predstavništava u Beogradu, ima tridesetak zdanja za koja je tražen povraćaj, a po sadašnjem zakonu moguće je samo novčano obeštećenje. To su predratne vile na Dedinju, u Krunskoj ulici i Ulici kneza Miloša.

Predložićemo da budu vraćene u prirodu, s tim što bi se ambasadama garantovao rok od deset godina u kome mogu da ostanu u tim vilama – navodio je Sekulić.

Srbija ima i obavezu da donese poseban zakon koji treba da reguliše pitanje jevrejske imovine koja je ostala bez naslednika. Većina evropskih zemalja je donela takav zakon.

„Ako ne donesemo taj zakon imaćemo situaciju da neko ko je 1943.

godin ušao u jevrejsku imovinu, čiji su vlasnici ubijeni u logorima traži da mu se ta imovina vrati”, objašnjavao je Sekulić.

Deo njihove imovine u Beogradu prodat je za potrebe plaćanja troškova nemačke okupacije, a jedan deo je prodavan na aukcijama. Zato postoji predlog da se formira jedan fond kao pravni naslednik jevrejske imovine, koja bi bila korišćena u obrazovne i memorijalne svrhe i za jačanja kapaciteta jevrejske zajednice.

Iseljen iz lokala koji mu je država vratila

Svi mediji su prošle jeseni preneli priču da su sudski izvršitelj uz asistenciju policije iselili Kragujevcinina Dušana Filipovića (85) iz lokala u centru Kragujevca (27. novembra 2014.) koji mu je izvršnim i pravosnažnim rešenjem Agencija za restituciju vratila pre više od godinu i po dana, i u posed i državinu uveli Toplicu Tucakovića, takođe iz Kragujevca, koji pred sudom pokušava da ospori rešenje te Agencije.

Dušan je u izjavi novinarima rekao da mu je danas teže i da se hiljadu puta gore oseća nego 1948. godine kada je njegovom ocu, predratnom trgovcu Radoslavu država konfiskovala imovinu i da je hteo da izvrši samoubistvo ali da su ga od toga odvratili članovi porodice. „Svake večeri i svakog jutra 66 godina sam molio Boga da mi vrati radnju oduzetu mom ocu koji je štedeo svaku paru da bi kupio ovu radnju. Vraćena nam je imovina i ušao smo u svoje na osnovu odluke države da je moje lično vlasništvo, ali nisam imao para da dam nekom sudiji”, rekao je Dušan. Naglašavajući da je uknjižen u katastar nepokretnosti kao vlasnik, Dušan je zatražio odgovor od nadležnih čiji je lokal ako rešenje Agencije za restituciju ne važi za Sud. Njegov sin Svetozar novinarima je rekao da „takva nepravda nije zabeležena u analima sudstva”. „Otac je živio za taj dan da mu se vrati konfiskovana radnja i vraćena mu je, a sad ga isteruju iz radnje”, rekao je Svetozar i dodao da je događaj „sramota za Srbiju u kojoj pravo svojine ne važi”. Naveo je da će se „po cenu života boriti protiv kriminala i korupcije”. Sudski izvršitelj je Dušana Filipovića iselio iz lokala po privremenoj meri Osnovnog suda u Kragujevcu, a po tužbi Toplice Tucakovića i njegovog zakupca, firme

„Tajm aut” koji su optužili Dušana da je nezakonito ušao u lokal. Inače Tucakovići od 90-ih godina izdaju lokal trećim licima.

Tucakovići tvrde da je lokal njihov i da su ga 90-ih godina prošlog veka kupili od tadašnje zagrebačke industrije konfekcije „Naprijed” u kojoj je Toplica svojevremeno radio. Podsećaju da je država bila vlasnik a grad korisnik lokala, kao i da je grad Kragujevac 1974. taj lokal prodao industriji konfekcije iz Zagreba. „Moj otac je kupio lokal 90-ih kada su Hrvati zbog ratnih sukoba prodavali imovinu u Srbiji i svi lokali su u državi prodati pod istim uslovima. Ugovor je potpisan, overen i još uvek važeći i niko ga nikada nije poništio i stavio van pravne snage”, rekla je

Tanja, ćerka Toplice Tucakovića. Navodeći da joj je drago što je izvršitelj iz petog pokušaja uspeo da sprovede sudsku privremenu meru, Tucakovića je rekla da je ukazivala Agenciji za restituciju da postoji problem oko vlasništva. Ona smatra da je Agencija trebalo na terenu da proveriti kvadraturu kao i da ima i drugu mogućnost za povraćaj imovine, ne samo u prirodnom obliku.

Inače, presudom Osnovnog i Okružnog suda u Kragujevcu ugovor o kupoprodaji između Tucakovića i zagrebačke firme proglašen je ništavnim. Takođe, Osnovni sud u Kragujevcu lane je doneo presudu u korist Filipovića koji traži da mu se omogući da uđe u posed imovine za koju ima rešenje Agencije za restituciju, ali je Viši sud to poništio i vratio na ponovni postupak. U međuvremenu Toplica Tucaković i njegov zakupac firma Tajm aut tužili su Filipovića, koji je oktobra ove godine ušao u „sporni” lokal, za ometanje poseda, zbog čega je sudski izvršitelj i iselio Filipovića.

(Nastaviće se)

(Delovi iz knjige *Branislava Gulana „Sudbina oduzete imovine”*. Knjiga se može naručiti (cena 2.000,00 dinara) kod izdavača *banatski kulturni centar*, JNA 35, Novo Miloševo, e-mail: *banatskikulturni.centar@gmail.com* ili na tel 023/783-155 ili kod autora na e-mail: *gulan@nscable.net* ili na tel. 063/8-666-527).

Uslovi za folksdojčere

Agenciji za restituciju stigli su zahtevi za povraćaj imovine iz 31 strane zemlje sa kojom Srbija ima reciprocitet. Potpuno ista pravila važe za naše i strane državljane. Najviše zahteva je stiglo iz Austrije (447), zatim iz Nemačke (251), Mađarske (163), Hrvatske (129) i Izraela (58). „U staroj Jugoslaviji živelo je 325.000 Nemaca, pre svega na području Vojvodine. Oni imaju pravo na obeštećenje, ali pod određenim uslovima. Najpre je obavezan sudski postupak rehabilitacije, a zatim i da se utvrdi da nisu bili pripadnici stranih okupacionih snaga. Do sada imamo jedan završen postupak i zemlja u Bačkoj je vraćena folksdojčeru. Važno je da sadašnji vlasnici kuća i zemlje ne treba da strepe za svoju privatnu imovinu”, kaže Sekulić.

PROIZVODNJA, POTROŠNJA I IZVOZ MEDA (3)

Obračun sa falsifikatorima meda

Od visoke cene za potrošače, veći problem, je što često ne znaju da li kupuju pravi med. Velika nestašica je bila prilika za one koji se bave ovim ilegalnim radnjama, jer je ovo jedna od najčešće falsifikovanih proizvoda

Piše: **Branislav Gulan**

Novac koji se sakupi troši se za unapređenje proizvodnje i plasmana meda. Cilj nam je da onemogućimo rad falsifikatora meda, kaže predsednik Saveza pčelarskih organizacija Srbije **Rodoljub Živadinović**. Naime, posle višegodišnje borbe sa falsifikatima meda, domaći pčelari na dobrom su putu da se izbore sa nelojalnom konkurencijom. Nna tržištu se u prodaji nalazi domaći med pakovan u prepoznatljive univerzalne staklene tegle, što će kupcima garantovati bezbednost i kvalitet, a sve ovo deo je projekta Saveza pčelarskih organizacija Srbije koji finansira Evropska unija.

Potrošači će konačno imati apsolutni uvid u sve segmente proizvodnje i pakovanja ovog meda. Cilj je da i domaći kupci konzumiraju med iz Srbije, a ne kukuruzni sirup ili druge falsifikate ovog proizvoda, kao što je sada slučaj. Srpski pčelari su se konačno organizovali. SPOS je radio na ovom projektu više godina, a intenzivno poslednjih nekoliko godina, ističe Rodoljub Živadinović.

Pošto meda nije bilo dovoljno u 2014. godini, cena mu je naglo bila narasla, pa se kretala i do 1.500 dinara po kilogramu. Sad je opet pala, može da se nadje i za 600 dinara, ali se uglavnom oko 800 dinara plaća kilogram. Od visoke cene za potrošače, veći problem, je što često ne znaju da li kupuju pravi med. Velika nestašica je bila prilika za one koji se bave ovim ilegalnim radnjama, jer je ovo jedna od najčešće falsifikovanih proizvoda. Okretanje tegla „nagore“ kako bi se pojavila velika „zlatna kugla“, ili da se četvrt kašike meda stavi u 96 odsto etil – alkohola i izmeša, i ako se na dnu pojave kristali šećera nije pravi med, po rečima pčelara, nije pouzdano. Jedini način na koji može da se utvrdi da li je u pitanju falsifikat jesu laboratorijske analize, ali u Srbiji ne postoji laboratorija koja bi mogla precizno da ih prepozna! Živadinović kaže da su članovi SPOS-a (Saveza udruženja pčelara Srbije) u 2014. godini proizveli svega 6.900 tona meda što je dvostruko manje od rekordnih godina. U majskim poplavama 2014. godine nastradalo je 1.700 košnica, a ukupna šteta zbog uništenja pčelinjih društava i gubitka prinosa meda bila je veća od 20 miliona evra.

Kako prepoznati pravi med?

Izvoz meda manji za više od 50 odsto

Srpski pčelari su u 2014. godini na strana tržišta plasirali 1.500 tona meda što je manje, za više od 50 odsto, u odnosu na 2013. godinu kada je izvezeno 3.370 tona tog pčelinjeg proizvoda, kaže zamenik predsednika Saveza pčelarskih organizacija Srbije **Milutin Petrović**.

"Poplave u 2013. godini i elementarne nepogode desetkovale su proizvodnju, posebno u vreme paše bagrema, i 2014. godina je najgora za pčelare u poslednjih nekoliko decenija", podsetio je Petrović. On još ističe da su poplave uništile blizu 7.000 košnica. Po njegovim rečima, u 2014. godini proizvedeno je svega 20 odsto normalne godišnje proizvodnje meda koja se kreće od 6.000 do 8.000 tona meda.

Zbog te elementarne nepogode i u prvih šest meseci ove godine izvoz će biti značajno manji, jer ga nema na

zalihama", rekao je Petrović i podsetio da srpski pčelari od ukupno izvezene količine meda, najviše, oko 90 odsto, plasiraju u zemlje Evropske unije, pre svega u Nemačku i Italiju.

U 2014. godini, dodao je, najviše je izvezeno suncokretovog meda. Naglašavajući da je srpski med visokog kvaliteta i da ni jedna tegla nije vraćena iz izvoza, Petrović je rekao da država Srbija ima visok rejting kada je reč o izvozu tog proizvoda, kao i da pčelari u ovoj godini očekuju pomoć države zbog prošlogodišnjih elementarnih nepogoda.

Pčelari očekuju da od države dobiju određenu količinu šećera po košnici za očuvanje pčelinjih društava do prve paše - rekao je Petrović. On je podsetio da je u prethodne dve godine Ministarstvo poljoprivrede pčelari-ma dalo podsticajna sredstva u iznosu od 500 dinara po košnici, kao izvoznog grani koja je u mogućnosti da narednih godina zaposli veliki broj građana, kao i da je subvencionisalo sa 50 odsto nabavku opreme.

Petrović je istakao i da je u završnoj fazi projekat "Reka meda", započet 1. septembra 2013. godine, čija je vrednost oko 218.000 evra, od čega su 167.000 evra obezbedili Evropska unija i Razvojna austrijska agencija "ADA". "Reč je o jednom od najželjenijih projekata SPOS-a zato što obuhvata pčelarstvo sa svih aspekata", rekao je Petrović.

On je naglasio da projekat, pored ostalog, predviđa proizvodnju sopstvene i jedinstvene tegle SPOS-a u kojoj će se distribuirati srpski med, kao i, po prvi put u istoriji, izradu priručnika "Dobra pčelarska praksa", koji značajno treba da unapredi tehničku pčelarenja, a time i kvalitet meda. "Priručnik sa standardima u dobijanju meda predložićemo Vladi da ga usvoji kao državni dokument", naveo je Petrović.

Sezona i u 2014. godini ostaće zapamćena kao jedna od najlošijih. Prinos meda zbog loših klimatskih uslova u glavnoj fazi cvetanja drveća i rastinja, šest puta je manji - žale se pčelari iz takovsko-rudničkog kraja, inače berićetnog po najboljim i najčistijim vrstama meda. Potvrđuje to i Društvo pčelara "Matica" iz Gornjeg Milanovca, koje broji 89 članova sa oko tri hiljade košnica. Ima, međutim i mnogo njihovih kolega koji nisu učlanjeni u društvo, tako da su u milanovačkom ataru do sada registrovane 5.103 košnice. Iz tih košnica godišnje se, u proseku, ukupno izvrca 15 tona meda. U 2014. godini prinos meda drastično je smanjen na svega dve i po tone. Ranije procvetali bagrem, koji je osnovna pčelinja "paša" u ovom kraju, dočekale su hladne noći, obilne i neprekidne kiše i poplave, tako da je u nosa nektara u košnice bilo vrlo malo. Uz vremenske nepogode, na slabljenje pčelinjih društava i prinosa uticala je invazija "varoa" parazita, čijem razmnožavanju pogoduju kišna leta - objašnjava **Duško Mijatović**, predsednik "Matice".

Istražujući pčelarstvo u Srbiji kao perspektivnu poljoprivrednu oblast sa ogromnim potencijalom, novosadski Klaster Panonska pčela je uočio da žene u pčelarstvu predstavljaju veoma važnu kariku. Nažalost, njihova vidljivost i uticaj u pčelarstvu je potpuno minimiziran. Do nedavno se nije ni znalo koliko se žena uopšte bavi pčelarstvom u Srbiji, navodi predsednik Klastera Panonska pčela **Zoran Hadži Jovanović**.

Od pedesetak udruženja i društava pčelara u Vojvodini, samo u dva su predsednici žene i ta udruženja veoma uspešno rade. Žene pčelarke nisu bile vidljive i njihov glas se nije čuo, nisu ni tražile da se nešto pitaju u pčelarstvu. Jer je u ruralnim

Lažni med i u trgovinskim lancima

Pčelari rudničko-takovskog kraja zatražili su odlučnu akciju inspekcije da bi se sprečila prodaja lažnog meda koji se, kako tvrde, može naći i u trgovinskim lancima na kraju 2014. godine.

Najveći pčelar rudničko-takovskog kraja, sa preko stotinu košnica, Branislav Jakovljević rekao je da razni mešetari koriste nestašicu meda i nude "sve i svašta" pod tim nazivom. Veleprodajna cena meda je kod registrovanih pčelara pet evra, a u maloprodaji od 800 do 1.000 dinara, dok je u nekim prodavnicama i na pijacama upola jeftiniji jer je proizveden od šećernog sirupa s dodatkom raznih aroma i trava, rekao je agenciji Beta Jakovljević, čiji se pčelinjak nalazi na padinama Rajca, predela planine Suvobor. Prinosi meda su ove godine u rudničko-takovskom kraju najslabiji za pola veka, opšta je ocena članova Društva pčelara "Matica" u Gornjem Milanovcu.

sredinama muškarac taj koji se pita za sve" - kaže Jovanović.

Slatka je muka ovaj naš posao, koji je nekome lep hobi. Gorka je, kad nam lopovi krađu košnice, a takvih krađa je u takovsko-rudničkom kraju sve više! Zato sam u pčelinjak i oko njega ugradio video-nadzor, kojim se tokom 24 časa prate zbivanja u pčelinjaku, ali i celom domaćinstvu, priča Mijatović. Meštani u selima pod Rudnikom i Suvoborom često organizuju straže oko svojih i komšijskih pčelinjaka. Šest puta manji prinos dovodi do nestašice i visokih cena "zlata" iz cvetnog nektara. Mešetari ovo koriste i prodaju artikl koji se ne može ni nazvati medom, po ceni od oko 300 dinara za kilogram. A, veleprodajna cena meda kod ovlašćenih otkupljivača je oko pet evra, u maloprodaji od 800 do 1.000 dinara. Onda je jasno da to, što se kupuje po vrlo niskoj ceni, nikako ne može da bude pravi med! Nadležne inspekcije treba da rešavaju taj problem, kategoričan je Mijatović. Da pčelinja društva nisu obezbedila dovoljno hrane ni da same prežive između 2014. i 2015. godine, siguran je bio i **Branislav Jakovljević** (70) iz sela Ručići, na zapadnim obroncima Rudnika, u zavičaju i među pčelarima poznatiji kao Banco. On ima više od stotinu košnica. Na milanovačkoj zelenoj pijaci, poštujući sve propise, prodaje firmiran, brendiran med. U prodaji se, zaista i nažalost, nalaze velike količine lažnog meda, odnosno običnog šećernog sirupa sa ko zna kakvim aromatičnim dodacima, upakovanog u tegle. Tobažni medari, lovci na lake zarade iz džepa lakovernih, dovijaju se na taj način, upozoravaju savesni članovi "Matice."

(Nastaviće se)

Prevaranti protiv novih mera

Uprava za veterinu priprema pravilnik za kontrolu proizvodnje meda i standarde za njegovu proizvodnju. Primećeno je da se na tržištu pojavljuje i med koji nije sa cveta i pretpostavlja se da se opasnost da se kvalitetan med izveze iz zemlje, a da na našem tržištu ostane takozvani „industrijski“ med, u koje je prerađeni šećer. Pčelari i kupci meda u Srbiji imaju kontrolnu laboratoriju u Subotici i za utvrđivanje sastava meda više ne moraju uzorke slati u Berlin.

Sve veći interes za kvalitetnim medom kod nas i u svetu povećava odgovornost pčelara koji pre-

ko svojih udruženja nastoje da iz kontrole proizvodnje izuzmu veterinare. Takozvane samokontrole u procesu proizvodnje hrane su se pokazale često kao loša praksa. Oni koji koriste šećer u proizvodnji meda su protiv donošenja novog pravilnika o kontroli kvaliteta meda. Ako se sada dozvoli da oni „pišu“ pravila za proizvodnju meda, svoju delatnost će legalizovati. U Upravi za veterinu imaju podršku kod pojedinaca, što nije slučajno, jer je cena meda u porastu, a kontrole sastava, u celini gledano, i nema!

Ko preživi, pričaće!

- Trenutna cena je oko 160, pa sve tamo do 170 dinara što, kada se crta podvuče i nije toliko loše, naravno ako govorimo u kontekstu stare cene hrane. Kako imamo velikih problema sa ratarskim kulturama, a pre svega sa sojom koja je nama od suštinskog značaja, sumnjam da će ta cena moći da opstane, a ako i opstane, onda nećemo opstati mi. Svinjari i cene su tako u stalnom ratu, pa ko preživi pričaće - kaže Slobodan Milivojević

Mitrovačko selo Kuzmin spada u red onih koja se još uvek mogu pohvaliti koliko-toliko razvijenim svinjarstvom. Preko dve stotine domaćinstava bavi se uzgojem svinja, a Kuzminci su poznati i kao odlični proizvođači suhomesnatih proizvoda, pre svega kulena za koji su na različitim takmičenjima u zemlji i inostranstvu često dobijali značajna i ugledna priznanja.

Među poznatijim proizvođačima svinja u Kuzminu je i **Slobodan Milivojević** koji se ovim poslom bavi već gotovo tri decenije. Trenutno, ovaj vredni Kuzminac ima 25 krmača i tri nerasta, a kako ističe, i pored činjenice da je situacija na tržištu svinja „krajnje kritična“, teret koji proizvođači podnose još uvek je podnošljiv.

- Nekoliko je razloga zbog kojih smo u problemima. Prvi je priča, drugi nedostatak plana, ideje, treći subvencije. Svi ostali ishode iz ovih i na različite načine ih dodatno produbljuju. Što se tiče priče, tu pre svega moram spomenuti

„Mitros“ i „Tenis“. O tome se mnogo govori, nešto je malo i urađeno, makar sa „Mitrosom“, ali u suštini to je još uvek nedovoljno. Ta priča koja nam se nudi jeste lepa, jeste i dobra u smislu da nam je potrebna ako mislimo da razvijemo domaće svinjarstvo, ali još uvek se nismo pomerili dovoljno daleko od te priče. Što se pak tiče plana, odnosno nedostatka istog, tu se moram dotaći našeg rada, odnosno rada komore, raznih udruženja i slično. Mirne duše reći ću da ni tu stvari ne stoje baš dobro. Problem je u tome što mi još uvek nemamo jasnu strategiju šta sa stokom, konkretno u mom slučaju sa svinjama želimo, mi ne znamo koliko da proizvodimo, šta da proizvodimo, pa ako treba da se kaže i kako, ukoliko to može da donese bolji plasman, kvalitetniju robu i naravno bolju zaradu svima nama. Trenutno mi proizvođači proizvodimo više nego što se preko svih naših posrednika može plasirati. Ako tome pridodamo i činjenicu

da okolne države daju mnogo veće subvencije, a tu se dotičemo treće sporne stvari, sve to dovodi do toga da smo bukvalno preplavljeni stranom robom. Onda je nama „lako“ da se bunimo, a u suštini teško je naći rešenje za problem koji je pred nama, objašnjava Slobodan i dodaje: - Svakodnevno gledamo kamione sa stranim svinjama, mahom hrvatskim, kako prolaze kroz naša sela i auto-putem i šta možemo... ništa! A kada bi imali bilo kakav plan, imali bi i kontinuiranu proizvodnju i plasman kako svinja, tako i gotovog proizvoda.

Cena robe mora da prati cenu hrane

Iako je sve teže boriti se sa lošim cenama, Slobodan je, po sopstvenim rečima svestan da roba u zavisnosti od različitih uslova mora da ima i različitu cenu. Ono što mu je ipak teško da prihvati jeste, kako kaže, sve manja zainteresovanost države da se proizvođačima u takvim okolnostima pomogne.

- Meni je jasno da cene variraju. Izašli smo iz vremena dirigovanih cena i ekonomskih odnosa i neminovno je da tržište, odnosno u slučaju nas poljoprivrednika i priroda, čine svoje. Međutim, ako je to pak tako, onda mi nije jasno zašto nam niko ne pomaže. Soja koju smo vršili a koja je u suštini glavna stavka pri ishrani svinja je debelo podbacila i rod je smanjen za gotovo pola. Konkretno, ja sam se skinuo sa oko 11 hektara i imam solidan prinos od 11.5 metara što je dobo, ali većina mojih poznanika u selu je zadovoljna ako dođe do pet metara. Ja sam izuzetak i tu bi država morala nešto da uradi. Mislim da bi bilo sasvim u redu da to variranje ima svoj odraz i u pogledu cena našeg proizvoda. Trebalo bi da nam se daju povlastice ili bilo kakava podrška pri nabavci hrane, priča nam Slobodan

Više se proizvede nego što se prodava

Slobodan Milivojević, potrebna je veća podrška

i nastavlja: - Mnogi su protiv toga, kažu da smo mi ipak samostalni privatni proizvođači i to jeste istina, ali oni zaboravljaju pri tome da mi ne hranimo samo sebe nego čitavu državu. Ima jedna izreka koja kaže da su i lekari i kafedžije potrebni sa vremena na vreme, a da je samo seljak potreban svaki dan, jer se svaki dan jede. Pa ako je to već tako onda je država obavezna da pomogne. Ovako smo ostavljeni po strani i imamo utisak da svi mogu da utiču na cenu svoje robe, samo mi ne. Mi čekamo ratare, čekamo ove ili one, a sve to košta. Ratari ako imaju gde mogu da ostave svoju robu da čeka i godinu dana ako je potrebno, a ja... šta ja da radim? Ja svoje svinje ne mogu da ostavim toliko dugo.

Slobodan je trenutnom cenom žive vage koja se kreće između 160 i 170 dinara zadovoljan. Ipak, smatra da je ona na duže staze neodrživa i da će morati da se menja u zavisnosti od toga kako će se kretati cena hrane, a pre svega soje.

- Nemam mnogo pritužbi na trenutnu cenu, ali da samo napomenem, ni tu nisam u većini. Mnogi će vam reći, posebno oni koji su manje oslonjeni na svoju hranu će vam reći da je to malo. Mene trenutno vadi to što imam svoju hranu i što mi u poslu pomažu žena i sin. Međutim, cena mesa, odnosno svinja moraće da prati cenu soje i kukuruza inače neće biti dobro. Svinjari i cene hrane su u stalnom ratu, pa ko preživi pričaće kako je bilo. Suša je ove godine pogodila i kukuruz. Istina ne kao soju, ali ipak i o tome treba dobro povesti računa kada se bude dizala galama na proizvođače svinja. Ja sam član kuzminskog udruženja proizvođača i mislim da je potrebno

dodatno raditi na jačanju naše uzajamne povezanosti, ne samo kako bi zajednički nastupili, nego da bi pre svega bolje zaštitili svoja prava, odnosno da bi sve nesuglasice koje među nama postoje i koje nas često skupo koštaju mogli do kraja razjasniti, jasan je Slobodan.

Potrebna je reč struke

Već duži niz godina, Slobodan svoju robu prodaje dobro poznatom kupcu iz Trstenika. Zadovoljan je visinom cene, dinamikom isplate, ali pre svega jasnim i preciznim željama svog naručioca.

- Deset godina prodajem istom čoveku, klaničaru iz Trstenika i ne bih ga menjao. On zna da u Kuzminu i Sremu ima odličnih svinja, da su uslovi izuzetni i jasno za šta traži. Za razliku od mnogih naših stručnjaka i ustanova on jasno zna šta traži i ja tako radim. Nema ovde šta mnogo da se misli. Mi ne proizvodimo sebi, nego drugima i tako treba i da se ponašamo. Kada mi se jasno kaže šta treba, lakše je svi-ma. To je dobitna kombinacija, bez obzira da li se proizvodilo na malo ili na veliko. Nađite nam tržište, recite šta mu treba i mi ćemo tako raditi. Da bi došli do te pameti, potrebna su nam i stručna predavanja, stalni kontakt sa strukom. Smatram da uprkos činjenici da se svinjarstvom bavim čitav živo još uvek imam šta da naučim. Posebno je značajno da se struka otvori ka mladim proizvođačima, kao i oni ka njoj jer vreme koje dolazi je vreme novih znanja i ko nije spreman da uči i primeni novo, nema šta da traži u poljoprivredi, zaključuje razgovor Slobodan Milivojević.

S. Lapčević

Šta treba srpskom svinjarstvu?

Reč struke

Kako ističe mr **Ivan Radović**, sa Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu, za Srbiju u ovom trenutku i sa sadašnjim stepenom razvoja proizvodnje svinja, da bi dostigli nivo proizvodnje pojedinih razvijenih zemalja, potrebno je:

1. pored uvoza savremene opreme, uvoziti čiste rase visoke genetske vrednosti, primeniti i

odgovarajuće postupke u procesu proizvodnje,

2. **osnovati proizvodnju na bazi ugovornih odnosa.** U SAD procenat ugovorenih proizvodnji je bio zanemarljiv, dok je u 1999. god. taj procenat premašio 55 posto. Danas postoji nekoliko desetina tipova ugovorene proizvodnje, gde su proizvođači zaštićeni obezbeđenjem sigurnog plasmata njihovih proizvoda.

3. Definirati mogućnost izvoza na zapadno tržište, **Napraviti brend sa kojim ćemo biti prepoznatljivi na svetskom tržištu**

4. **organizovati zajednički nastup putem organizovanja asocijacija, pomoći države, povećanjem kupovne moći stanovništva, a samim tim i potražnje, čime možemo uticati na cenu finalnih proizvoda.**

Treba poštovati propisanu agrotehniku

Ova godina, generalno, nije povoljna za poljoprivredu pa će usevi biti niži. Ovo posebno važi za soju i kukuruz, jer su se, baš u kritičnoj fazi razvoja biljke, javile visoke temperature praćene sušom. Prinosi će zavisi od primene agrotehnikе, zasejanih hibrida, tipa zemljišta

Predstavnicima poljoprivrednih stručnih službi, semenkih kuća, proizvođača zaštitnih sredstava, saradnici i poljoprivredni proizvođači iz Srema okupili su se nedavno na poziv Poljoprivredne stručne službe Sremska Mitrovica, na tradicionalnom "Jesenjem danu polja". Skup je održan na oglednim parcelama Poljoprivredne stručne službe Sremska Mitrovica, u ataru Velikih Radinaca, a bio je kaš pto je kazao direktor Poljoprivredne stručne službe Sremska Mitrovica **Žarko Suvić** prilika za sticanje i razmenu dragocenih iskustava, nova poznanstva i širenje saradnje. Ogledna polja prostiru se na površini od 82 hektara, a na njima je ova poljoprivredna stručna služba zasejala sve kulture - od suncokreta, soje, šećerne repe, kukuruza pa čak i sirka, objasnio je Žarko Suvić. Učesnici manifestacije obišli su ogledne parcele zasejane suncokretom, sojom i šećernom repom. Samostalnim stručnim saradnikom i savetodavcem za uljane kulture **Zoran Martinović** istakao je da soja na oglednom polju izgleda veoma dobro, jer je tu radena puna tehnologija.

- Nismo imali padavina, kao ni ostali proizvođači do prošle nedelje, ali nije samo suša uzrok niskim prinosima soje koji su se na

Žarko Suvić, direktor

početku žetve kretali od pola tone do 2,5 tone po hektaru. Uzrok ovakvog stanja su I grinje. Mi smo radili tri tretmana i jasna je razlika između useva na kojima je obavljena zaštita i onih gde je nije bilo - kazao je Zoran Martinović. Suncokret je na oglednoj parceli kod Velikih Radinaca u vreme dana polja odlično izgledao.

- Ali, tu imamo i drugu stvar: nisu sva zrna suncokreta oplodena, desi se da je glavica popunjena, ali da je zrno prazno i u tom slučaju biće niži prinos. Uz slab prinos dobiće se i malo ulja od suncokreta, ocenjuje Zoran Martinović, dodajući kako se i pre žetve suncokreta vidi da će prinos biti katastrofalan.

Samostalni stručni saradnik i savetodavac za kukuruz dr **Vladimir Marić** smatra da ova godina, generalno, nije povoljna za kukuruz, jer su se, baš u kritičnoj fazi razvoja biljke, javile visoke temperature praćene sušom i došlo je do slabije oplodnje, slabijeg formiranja i nalivanja zrna. - Na zemljištima gde je primenjena puna agrotehnikа kukuruz je u boljem stanju, ali ima područja gde je kukuruz loš, gde imamo pojavu „krezubavih“ klipova. O stanju useva se ne može dati jedinstvena ocena, jer imamo područja gde je on

Zasad soje

Jovan Bojić, savetodavac pored ogleda šećerne repe

zadovoljavaju i lokalitete gde će prinosi biti lošiji do očekivanih - izjavio je dr Vladimir Marić na "Jesenjem danu polja".

Vremenski uslovi su doveli do ubrzanog sazrevanja kukuruza pa će se ranije krenuti u berbu. Kakve će biti krajnje posledice ovogodi-

šnje proizvodnje ostaje da se vidi. Na parcelama u Velikim Radincima, po rečima ovog savetodavca, nije bilo posebnih tretmana kukuruza zbog vremenskih uslova i već je izvršena puna i pravovremena agrotehnikа. Govoreći o šećernoj repi **Jovan Bojić**, samostalni stručni saradnik i savetodavac kazao je da će i kod ovog useva biti smanjeni prinosi kao i kod drugih useva. Javile su se i poteškoće u proizvodnji zbog povišenih temperatura i nedostatka padavina.

- Mi smo primenili punu agrotehniku, a poslednje padavine koje su bile kod nas uticale na bolji prinos. Rano je na prognoze o prinosima, ali oni koji su primenili propisanu agrotehniku, koju primenjuje većina proizvođača, mogu da očekuju ove godine solidne prinose - poručio je Jovan Bojić stručnjak Poljoprivredne stručne službe Sremska Mitrovica.

Tekst: **S. Đaković**
Slike: **S. Đ.** i arhiva PSS Sremska Mitrovica

Zoran Martinović, savetodavac za soju i suncokret

Kukuruz za trećinu manje

Kiša koja je padala u proteklom periodu nije doprinela poboljšanju stanja useva već je samo uticala da zemlja dobije toliko potrebnu vlagu i da se lakše obavi jesenja setva, procenjuju poljoprivredni stručnjaci. Dr Vladimir Marić iz Poljoprivredne stručne službe Sremska Mitrovica, kaže da će prinosi kukuruza biti od 20 do 30 odsto manji u odnosu na višegodišnji prosek.

Suša ipak neće ostaviti drastične posledice na prinose kao što je 2012. godine, ali će oni biti niži, jer je žega bila dugotrajna, a temperature ekstremne u najvažnijem periodu za razvoj kukuruza i soje. Sve u svemu prinosi će zavisi od primenjene agrotehnikе, izabranog hibrida, tipa zemljišta i lokaliteta na kome je usev zasejan, istakao je dr Vladimir Marić.

Dr Vladimir Marić, savetodavac za kukuruz

Parcela pod suncokretom

SALAŠ NOĆAJSKI • MILAN DOSTANIĆ, STOČAR I PROIZVOĐAČ MLEKA

Dnevno isporučiti 500 litara mleka

Milan Dostanić gaji 50 grla stoke – uz 35 krava visokokvalitetnih muzara tu je još 15 junica i bikova – i jedan je od velikih stočara na ovom području. Već 30 godina se bavi stočarstvom, ranije je bio i ratar i stočar, ali je stočarska proizvodnja prevagnula u opredeljenju

Svako jutro, u sedam sati, pred kuću Milana Dostanića u Salašu Noćajskom, stigne kamion – hladnjača iz "Imleka" da preuzme mleko koje ovaj proizvođač pomuže od visokomlečnih krava sa svoje farme. Ima ih 35 i one Dostanićima dnevno daju između 450 i 500 litara mleka. To znači da do dolaska kamiona sve treba da bude spremno za isporuku mleka mlekari, a najpre da krave budu na vreme pomužene. Posle toga treba da se urađeni i svi drugi poslovi oko mleka kako bi ono, po standardima, stiglo u mlekarnu, na preradu.

Kad domaćin i članovi njegove porodice ustaju? Kako im počinje i koliko traje radni rad?

- Ja ustajem veoma rano, a radni dan mi počinje, svakog dana, u pet sati ujutro. Svaki dan se zna moj posao, raspored i nema gotovo ništa što ga može poremetiti – veli Dostanić.

Milan gaji 50 grla stoke – uz 35 krava visokokvalitetnih muzara tu je i 15 junica i bikova. On je jedan od velikih proizvođača – stočara u ovom seli i na ovom području. Već 30 godina se bavi stočarstvom, ranije je bio i ratar i stočar, ali je stočarska proizvodnja prevagnula.

Priča nam kako se njegova porodica oduvek bavila i živela od poljoprivrede. Tako je već 200 godina od kako su se sa tromeđe Crne Gore, Bosne i Hercegovine i Srbije naselili u Mačvi, jer zna toliko zna prošlost svoje porodice i ima napravljeno porodično stablo.

- Iskustva koja imam od ovog posla su mi i dobra i loša. Dobro je što smo svoji na svome, ne zavisimo ni od čijeg rada, što imamo naše je, a loše je što u ovoj državi o seljaku i radniku niko ne vodi računa. Jedni bez drugih ne mogu. Ja pomoć države ne osećam mnogo, a i ne očekujem je. Ni mene, ni moje roditelje, ni pretke nije interesovala politika već rad i od čega živimo, zato na sve načine pokušavamo da to ostvarimo – navodi Milan Dostanić.

Na farmi

U farmi, na njivi i u kući rade Milan, njegova supruga, otac i majka, a pomognu i dvoje dece – srednjoškolaca.

Milan je član Udruženja proizvođača mleka Sremske Mitrovice. Pita ga da li je zadovoljan efektima te aktivnosti i on odgovara da su osnivanjem udruženja imali dobre namene, a da treba vremena da se efekti ostvare. Jer, ne zavisi sve od udruženja, već i od države, odnosno da li je spremna da prihvati i koliko je spremna da prihvati takva udruženja.

Vežano za mogućnost korišćenja zakupa državne zemlje po osnovu prava prečeg zakupa, čiji je upravo konkurs u toku, naš sagovornik kaže da je upoznat sa tim konkursom, ali da nije nijednom koristio to pravo.

- I nema nameru. Ja živim u Salašu Noćajskom, a dobiću zemlju u Radincima ili na drugom mestu preko Save i to se meni ne isplati. U Mačvi radim zakup privatne zemlje, obrađujem svoju zemlju što mi je dovoljno za

obezbeđenje hrane stoci – objašnjava Dostanić.

Nažalost, sve više će zemlje biti za zakup, jer niko neće da se bavi poljoprivredom, zato što se ne isplati – procenjuje ovaj poljoprivrednik.

U Salašu Noćajskom ima deset porodica koje se ozbiljnije bave poljoprivredom, a to, po mišljenju Dostanića, znači da su se ovi poljoprivrednici opredelili za ozbiljniji rad, veću količinu stoke i slično.

- Ja se bavim mlekarnstvom, imam drugače koji se bave stočarstvom i drže od 50 do 100 komada bikova. Danas je baviti se poljoprivredom i imati pet bikova kao biti profesor sa 20 odsto časova nastave. Ja bar tako mislim. Što se tiče zemlje po pravu prečeg zakupa ne koristim je, ali registrujem gazdinstvo, ostvarujem subvencije za svoju zemlju. Na onu koju zakupim od drugih subvencije ostvaruju zakupodavci, a to je logično, jer oni koji zemlju daju u arendu od poljoprivrede ne mogu da žive – ističe Milan Dostanić.

Tokom godina bavljenja mlekarnstvom Dostanić je saradivao da Šabačkom mlekarnom, oni su otišli u stečaj, a on je, priznaje, bio dovoljno dalekovid pa je saradnju raskinuo pre toga. Sada saradjuje sa „Imlekom“ i zadovoljan je.

- Ovo je užasno težak posao. Ako se uporedi sa ratarima naš radni dan je daleko teži i duži. Da sam ratar i da imam mehanizaciju od šale bi radio stotinu hektara. Kad ujutro isporučim mleko radni dani mi je na početku. Mi

Milan Dostanić u svom dvorištu

Tabla pred kućom: Farma Dostanić

stočari moramo da kosimo detelinu, siliramo, hranimo, čistimo, napajamo. Radim 40 hektara zemlje, imam 10 hektara lucerke, a sve izbaliram i uvučem u štalu – priča Dostanić o pripremi stočne hrane.

Pripremio je Milan 100 prikolica silaže, 10.000 bala deteline, dovoljno kukuruza, pšenice za stoku, a sada se bavi odvoženjem djubreta koga ima toliko da može da podjuri ceo seoski atar.

- Da smo mi kao što su poljoprivrednici u inostranstvu, imali bi akcije od prodaje šećerana, mlekara ili nekih drugih firmi sa kojima smo poslovali. Niko od naših seljaka nije postao takav akcionar ili ja ne znam. U svetu se na sve to gleda pa bi trebalo i kod nas, ali sa kom se na tu temu može pričati? Ni sa kim. Možem pričati sam sa sobom – mišljenja je Dostanić.

Ovaj poljoprivrednik iz Salaša Noćajskog jedva čeka da naša država udje u EU, jer se tu traži red, rad i disciplina i plata. Dolazio mu je predstavnik menadžera iz Bavarske za izvoz priplodnog materijala za dobar deo sveta, dok je radio sa Šabačkom mlekarnom i umesto nekoliko minuta ostao je znatno duže. Zvao ga je u Nemačku, jer se tamo rad traži i isplati. Takvu logiku i praksu poštuje i Milan Dostanić iz Salaša Noćajskog.

Pripremio dovoljno slame

Red, rad i disciplina

- Za tri meseca radili smo po 15 ili 16 sati dnevno, ustali smo u 5 a legalu u 11. Treba izdržati taj tempo. Moja deca idu u školu i plan mi je da ne rade posao koji ja radim. Jer ja nemam vremena da idem na more, nemam slave, ni Božića.

Prvo se uradi oko stoke pa idemo na svadbi. Ma šta da bude ja u 4 sata posledne moram nazad jer treba raditi oko stoke, govori Milan Dostanić i ponavlja kako zato jedna čeka da udjemo u EU jer će tada biti red rad i disciplina.

Mešalica za stočnu hranu

S. Đaković

INĐIJA • IZ AGENCIJE ZA RURALNI RAZVOJ OPŠTINE

Aktuelni konkursi za poljoprivrednike

Kako navode nadležni iz Agencije za ruralni razvoj opštine Inđija, u poslednje vreme je bilo mnogo konkursa iz pokrajinskih sekretarijata na koje su mogli da konkurišu poljoprivrednici. Prema rečima **Nemanje Čorka**, direktora Agencije, konkursi su još uvek otvoreni, a svi zainteresovani mogu da dođu u njihove prostorije gde će dobiti svu neophodnu pomoć kako bi popunili dokumentaciju i saznali rokove pomenutih konkursa.

Jedan od konkursa koji je otvoren se odnosi na raspodelu sredstava za sprovođenje programa unapređenja rada udruženja odgajivača stoke u Autonomnoj Pokrajini Vojvodini za 2015. godinu.

- Cilj konkursa je unapređivanje rada udruženja odgajivača stoke u 2015. godini, čije se sedišta nalazi na teritoriji AP Vojvodine. Sufinansiranje i refundiranje dela troškova za unapređivanje rada udruženja odgajivača stoke u 2015. godini, vrši se za edukaciju, razne manifestacije, posete drugim udruženjima i razmene iskustava u oblasti stočarstva. Podržavanje programskih aktivnosti udruženjima takođe bi se ogledalo prilikom izrade propagandnih materijala, nabavke neophodne opreme za rad udruženja, na primer računar, digitalni fotoaparati i kamera - kaže direktor i ističe:

- Podnosioci prijave koji su u toku 2015. godine ostvarili pravo na bespovratna sredstva i zaključili ugovore po Konkursu o raspodeli sredstava za sprovođenje Programa

Nemanja Čorak, direktor

unapređenja rada udruženja odgajivača stoke u AP Vojvodine za 2015. godinu, nemaju pravo korišćenja sredstava po ovom konkursu.

Pravo konkurisanja imaju udruženja građana koja se bave odgajivanjem stoke, pčela i živine čije se sedišta nalazi na teritoriji AP Vojvodine, a konkurs je otvoren zaključno sa 25. septembrom 2015. godine.

Drugi konkurs koji je takođe veoma aktuelan a raspisao ga je Pokrajinski sekretarijat za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo se odnosi na dodelu bespovratnih sredstava za aktivnosti udruženja građana u 2015. godini na teritoriji AP Vojvodine, čija je delatnost u vezi sa poljoprivrednom proizvodnjom.

- Cilj ovog konkursa je podrška radu udruženja građana čija je aktivnost usmerena na podsticanje razvoja i unapređenje poljoprivredne proizvodnje na teritoriji. Predmet konkursa je dodela bespovratnih sredstava za sufinansiranje programskih aktivnosti udruženja građana i poboljšanje uslova rada udruženja građana - kaže on i ističe:

- Ukupan iznos bespovratnih sredstava koji se dodeljuje po ovom Konkursu iznosi 1.811.000 dinara, a konkurs je otvoren do utroška sredstava, a zaključno sa 18. septembrom 2015. godine.

I treći aktuelan konkurs koji je raspisan po drugi put odnosi se na dodelu sredstava za sufinansiranje nabavke opreme za male prerađivačke kapacitete na teritoriji AP Vojvodine 2015. godini.

- Predmet konkursa je dodela bespovratnih sredstava za sufinansiranje nabavke nove opreme za preradu voća i povrća, uljanih kultura, pčelinjih proizvoda i nabavku košnica i pčelinjih društava. Maksimalan iznos bespovratnih sredstava iznosi za nabavku opreme za hladnjače i preradu voća i povrća do 4.500.000 dinara, za nabavku opreme za preradu uljanih kultura do 500.000 dinara i za nabavku opreme za preradu pčelinjih proizvoda, pčelinjih društava i košnica do 300.000 dinara - kaže direktor Agencije za ruralni razvoj opštine Inđija.

M. Balabanović

PEĆINCI - BESPLATNA KONTROLA PLODNOSTI OBRADIVOG, POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Prijave do 20. septembra

Od 2012. godine u pećinačkoj opštini pod pokroviteljstvom lokalne samouprave vrši se besplatna kontrola plodnosti obradivog poljoprivrednog zemljišta. I ove godine Udruženje poljoprivrednih proizvođača i Agencija za razvoj opštine Pećinci u saradnji sa Poljoprivrednom stručnom službom iz Sremske Mitrovice organizuju besplatnu kontrolu plodnosti obradivog poljoprivrednog zemljišta. Za sve zainteresovane poljoprivrednike prijava se vrši u periodu od 10. do 20. septembra ove godine. S toga se pozivaju svi zainteresovani članovi Udruženja poljoprivrednika, kao i drugi poljoprivredni proizvođači da se prijave za besplatnu analizu plodnosti zemljišta.

Prijave se mogu dostaviti u prostorijama Udruženja poljoprivrednika (Jove Neguševića 1), Agenciji za razvoj opštine Pećinci (Slobodana Bajića 5) ili u najbližoj mesnoj kancelariji. Za prijavu, sem imena i prezimena nosioca gazdinstva, adrese i kontakt telefona, broja poljoprivrednog gazdinstva, potrebno je uneti podatke o parcelama (katastarska opština, potes, broj i površina parcele) i podatke o planiranoj setvenoj strukturi u naredne četiri godine. Broj uzoraka je ograničen, a za sve dodatne informacije zainteresovani poljoprivrednici mogu se javiti na sledeće brojeve telefona: 022/435-110 i 022/400-752.

Andrijana Jakovljević

- Ono što je trenutno u poljoprivredi opštine Pećinci aktuelno je uzorkovanje zemljišta sa državnih parcela izdatih u zakup poljoprivrednim proizvođačima, kao i to da je u toku žetva suncokreta i soje koju je trenutno prekinula kiša koja je padala proteklog vikenda - rekla je Andrijana Jakovljević iz sektora za poljoprivredu Agencije za razvoj i pozvala poljoprivrednike da se prijave za besplatnu kontrolu plodnosti obradivog, poljoprivrednog zemljišta kako bi dobili preporuke kojim đubrivom i na koji način da tretiraju zemljište.

G.M.

ZANIMLJIVA IZDANJA

BILJEM PROTIV KARCINOMA

Kako izbeći rak dojke

(Prenosimo izvode iz knjige "Lekovitim biljem protiv karcinoma", autor Momčilo Moci Srećković, Slobomir 2015.)

U žena je to najčešći oblik raka. Svake godine umire po nekoliko hiljada žena od ove opake bolesti. Zahvaljujući tehnološkom napretku medicine, stručnjaci predviđaju da će se u toku sledećih 25. godina smrtnost smanjiti za 25. odsto.

Razvoj dijagnostičkih sredstava, naročito za rano otkrivanje raka dojke, doneo je veliku pomoć, ali se mnogo očekuje i od jednog novog leka, tekssola. Kod ove bolesti

promena životnih navika ne utiče na prevenciju kao kod drugih oblika raka.

Medicinska preventiva:

- Pilule za kontracepciju, koje sadrže mnogo hormona estrogena (danas je mnogo manje u upotrebi), predstavljaju rizik u pojavi raka dojke.

- Kontrola je neophodna posle 40-te godine života. Uz redovnu le-

karsku proveru, treba povremeno i sopstvenom rukom pipavati dojke u potrazi za sumnjivim čvoričima.

- Najbolje je svakako posle četrdesete, svake druge godine obaviti mamografiju, jer je to najsigurniji

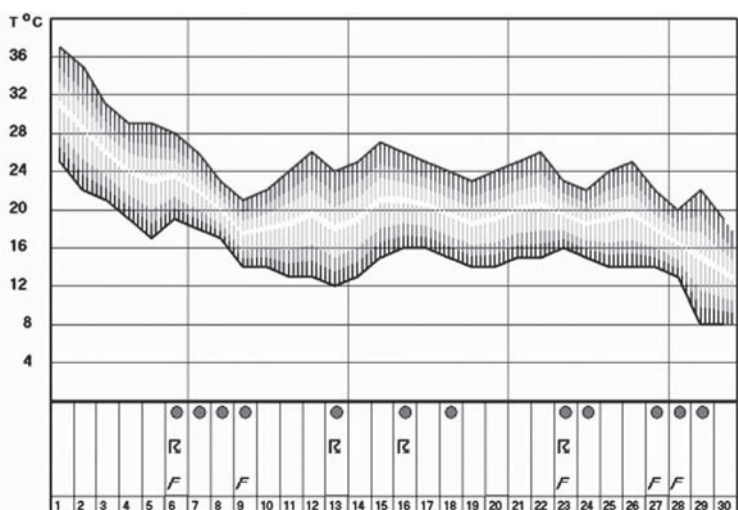
način za veoma rano otkrivanje bolesti, što stvara dobre uslove da se hiruška intervencija obavi odstranjivanjem dojke.

- Sve kontrole su posebno važne za osobe čiji su preci po ženskoj li-

niji takođe bolovali od raka dojke.

- Prema jednoj studiji nedavno objavljenoj u engleskom časopisu „Britiš medikal džornal“, kod mladih žena dojenja smanjuje rizik od oboljevanja od raka dojke.

Prognoza vremena do 15. septembra

"CVET USPEHA ZA ŽENU ZMAJA 2015"

Među 30 najboljih žena

Predsednica Ženske zemljoradničke zadruge "Žene NSL" iz Novog Slankamena **Tatjana Roknić**, je ove godine ušla u uži izbor među 30 žena iz čitave Srbije za prestižnu nagradu

Udruženje poslovnih žena Srbije će, po deveti put, dodeliti nagradu „Cvet uspeha za ženu zmaja 2015“ najboljim preduzetnicama u Srbiji. U konkurenciji za nagradu je 30 kandidatkinja iz cele zemlje, a imena nagrađenih dobitnica biće saopštena na svečanosti dodele priznanja 28. oktobra 2015.

godine u Beogradu u Operi i Tetaru Madlenianum. Predsednica Ženske zemljoradničke zadruge "Žene NSL" iz Novog Slankamena **Tatjana Roknić**, je ove godine ušla u uži izbor među 30 najboljih iz cele Srbije. Ovo nije prvi slučaj da žena sa teritorije indijske opštine bude nominovana ili dobije laskovo priznanje

za uspeh. Prošle godine je nagradu dobila između ostalih i **Mirjana Hemun**, predsednica Udruženja žena "Banstolke".

Kao i ranijih godina, priznanja će biti dodeljena u dve osnovne kategorije: „najevropskija ženska firma“ i „najbolji model zapošljavanja žena“, kao i u jednoj potkategoriji

Tatjana Roknić, među 30 najboljih

„samozapošljavanje“. Komisija za država pravo da osim u osnovnim kategorijama, dodeli i specijalna priznanja za poseban doprinos promociji ženskog preduzetništva u oblastima gde su postignuti najbolji rezultati.

- Ulazak u uži krug od trideset najposlovnijih žena u Srbiji dao mi je samo više elana i volje da istrajem u svom cilju, da zadruga više napreduje, da se širimo i pokažemo svim ženama koje se bave poljoprivredom da stanu rame uz rame sa nama - poručuje Tatjana Roknić i dodaje da ima fantastičan osećaj.

- Ne samo zbog sebe same, nego i svih žena iz zadruge. Ovo ni-

Cvet uspeha, laskavo priznanje za ženu

je samo moj uspeh, ovo je uspeh svake od mojih zadrugarki jer nisam samo ja doprinela ovome, već i svaka od njih. Zadruga ima u planu održavanje predavanja iz oblasti poljoprivrede i širenja zadrugarstva, završavam polako sezonu i pravim zimnicu od naših proizvoda - navodi ona i poručuje da sa nestrpljenjem očekuje svečanu dodelu priznanja u Beogradu.

Podsećamo, ideja za osnivanje ženske zadruge „Žene NSL“ je krenula od tri žene inženjera poljoprivrede a danas zadruga broji više od 20 članova. Zadruga je od početka zamišljena kao skup sposobnih, samostalnih, kreativnih žena, žena koje proizvode i stvaraju, ali su u međuvremenu njihovi muškari uvideli da imaju „pokretačku silu“ u selu pa su im se priključili u radu. Od osnivanja do danas, realizovale su nekoliko projekata, a kako kažu neće posustati usled poteškoća sa kojima se susreću, naprotiv izazov je još veći, jer u društvu gde muškarci upravljaju, žele da budu primer mnogim ženama u Srbiji.

Sve nominovane kandidatkinje biće predstavljene u medijima, u specijalnoj publikaciji „Cvet uspeha za ženu zmaja 2015“ kao i na samoj svečanosti dodele priznanja.

M. Balabanović

Žene kao pokretačka snaga

- Udruženje poslovnih žena Srbije punih sedamnaest godina doprinosi razvoju i promociji ženskog preduzetništva i veoma smo ponosne na do sada ostvareno. Priznanjem najuspešnijim preduzetnicama želimo da pokažemo koliko je pokretačka snaga ženskog preduzetništva, ali i koliko je truda, vre-

mena i ulaganja potrebno da ta snaga ne oslabi. Svake godine nas obraduje veliki broj prijavljenih kandidatkinja na konkurs za Cvet uspeha, a najveći i najjači utisak je upravo to da su srpske preduzetnice jake, sposobne i izuzetno posvećene biznisima koje vode. Imajući u vidu da poslovno okru-

ženje za mala i srednja preduzeća i dalje nije dovoljno stimulatívno, a da su ovogodišnje kandidatkinje za nagradu izgradile uspešna poslovanja i karijere, smatram da je svaka od njih „žena zmaja“ - ističe dr **Sanja Popović Pantić**, predsednica Udruženja poslovnih žena Srbije.

Sa prošlogodišnje dodele priznanja

NA KRAJU SEZONE

SREMSKA MITROVICA • STOJADIN KOJIĆ, NAJISTRAJNIJI GRADSKI LUBENIČAR

Najteže je kada vetar dune...

Vreme lubenica polako prolazi i na scenu stupa novo, septembarko voće. Proizvođači, po svemu sudeći, ni ove godine nisu bili preterano zadovoljni cenom i količinom otkupa, a sve više im se pridružuju i kupci koji, iako se ne žale na kvalitet roda, imaju pritužbe na količinu novca koju su za kilogram slatkog povrća morali da izdvoje.

Bilo kako bilo, lubenice polako postaju stvar prošlosti, a sa njima Sremsku Mitrovicu napustili su i vredni prodavci. Svi sem jednog, koji još uvek vredno stoji kraj poveće tezge smeštene preko puta nekadašnje „Dijane“.

Stojadin Kojić, šezdesetogodišnji meštanan Mačvanske Mitrovice sa pravom se može smatrati najistrajnijim, najupornijim i, zašto da ne, poslednjim mitrovačkim lubeničarem, barem što se ove godine tiče. Za tezge je, kaže, stao početkom jula i od tada od njih ne mrda. Dok je vreme dopuštalo spavao je ispod kamiona, sada je u prikolicu i jedino društvo pravi mu trogodišnji pas Riki koji je „i pored svoje blage naravi“ strah i trepet za sve one koji bez prethodnog vaganja žele da dođu do svog parčeta lubenice.

- Nisam bio jedini. Bilo nas je nekoliko ovde, smenjivali smo se, a onda su komšije lagano počele da posustaju. Ostao sam jedini i rešen

Stojadin Kojić

sam da ne mrdam sve dok se ne rasproda i ova tura. Lubenice su velike, lepe i bilo bi šteta da propadnu, kaže nam Stojan.

Pored lubenica čija prodaja je, prema rečima ovog dobroćudnog i uvek nasmešenog prodavca u sezoni išla i do preko 500 kilograma dnevno, na tezgama kraj bivše „Dijane“ mogu se pronaći i dinje, jabuke i kruške. Trenutno, prodaja je počela da posustaje, pa se tako za jedan dan prodaju tek petina od onih 500 kila.

- Onda je cena bila 25 i koji dinar više, sada je 30. Mušterija ima

Još ova tura i gotovo

manje, što je i logično jer je sezona prošla, odnosno upravo prolazi, ali dobro je. Sada je cena 30 dinara i prodaju se 10 do 12 dnevno. Mušterijama baš i nije pravo što je cena tolika, ali vraćaju se jer znaju šta kupuju. Ako mene pitate i ja mislim da 30 dinara nije malo para, ali ako u obzir uzmete uloženo, pa činjenicu da suša znatno uticala kako na kvantitet, tako i na kvalitet robe, mislim da ne može biti manje. Lubenice su naše, mačvansko-sre-

mačke i onaj ko na ovu tezgu dođe može biti siguran da kupuje plod sopstvene zemlje, priča Stojadin.

Kući, ovaj Mačvanin odlazi tek jednom nedeljno, u toku dana, da vidi da li je sve na svom mestu, da se istušira, možda malo odmori. Iako ima ženu i dvoje dece ne smeta mu ovakav posao, tim pre što „tamo baš i ne plaću“ za njim.

- Navikao sam. Mora se od nečega živeti. Nemam ja ništa od toga što ću presedeti kući. Leti je bilo

Riki čuva gazdu, gazda čuva Rikija

vrućina, sada evo moram da nosim i prsluk i sako malo deblji, ali šta je tu je. Da mi nije ovog mog Rikija, bilo bi mi teže. On me čuva, družimo se i tako... jedan drugom smo na raspologanju kad god zatreba. A nije da ne treba. Posebno je nezgodno vikendima. Tada gotovo i da ne spavam, pa zajedno motrimo smo na prolaznike i povratnike iz grada. Malo bude samotno radnim danima, a naročito je gadno kad krenu kiše i vetar, a bilo je i toga. Tada se obojica sklanjamo. Još ova tura i onda je gotovo, do naredne godine, kaže kroz smešak poslednji mitrovački bostandžija.

S. Lapčević

ADAŠEVCI • JOVICA STEPANIĆ ČALIŠA, POLJOPRIVREDNIK

Nastupio je loš period za seljake

Nadam se da će moja deca da se bave nečim drugim, jer mladima ne bih preporučio da im poljoprivreda bude životni poziv. Zato su moji planovi za budućnost prvenstveno da iškolujem decu i da se u ovom vremenu izborim da sačuvam ono što imam – kaže Jovica Stepanić Čališa, poljoprivrednik iz Adaševaca

Poljoprivrednik iz Adaševaca **Jovica Stepanić Čališa** već godinama obrađuje 30 jutara zemlje. Polovina od te površine je njegovo vlasništvo, dok je druga polovina u posedu njegovog oca. Osim tih oranica, Jovica uzima još i 20 jutara u arendu, što je manje nego ranijih godina.

- Prošle i pretpošle godine sam uzimao državnu zemlju u zakup, ali

ove godine je licitacija kasnila tako da nisam ništa uzeo, mada sam planirao. A da uzimam od privatnih lica u arendu ne isplati mi se, jer se cene kreću od 180 do 250 evra po jutru, u zavisnosti od lokacije i vrste zemljišta. Na tih 50 jutara uzgajam standardne poljoprivredne kulture: pšenicu, soju i kukuruz, jedino što sam u ovoj sezoni odustao od repe. Razlog za to je što sam prošle godi-

Jovica Stepanić Čališa iz Adaševaca

Milan i Jovana sa mezimicom Micom

ne imao loše iskustvo sa cenom repe, koja je u avgustu bila smanjena bez razloga i mimo ugovora. Na to niko nije reagovao, niti se neko setio da nas seljake odbrani i zaštiti. Ministarka poljoprivrede je zauzela neku drugu poziciju, jer umesto da bude naša ministarka i da staje nama u stranu, ona je na strani republičke Vlade. A država bi mogla mnogo toga da učini da se položaj

Traktor spreman za njivu

Jovana drži uzde

Ljubav prema konjima

Dugogodišnji hobi kojim se Jovica bavi jeste držanje rasnih konja. On je i predsednik Konjičkog kluba „Graničar 2001 Šid“, koji broji 30 članova.

Trenutno u štali ima pet grla, od čega je jedan lipicaner, a ostalo su rase nonius.

- Ljubav prema konjima nasleđio sam još od svog dede, on je

uvek u štali držao nekoliko grla, a srećan sam što su ove plemenite životinje zavolela i moja deca, naročito kćerka **Jovana**. Konji mi služe isključivo samo za vožanje, posedujem i fijaker pa redovno učestvujem na revijama zaprega – kaže Jovica.

Jovana dodaje da često na fijakerijadama sama upravlja

kočijom i da se brine o konjima kada dođe kući iz Novog Sada, gde studira. Najomiljeniji konj od svih joj je ždrebica Mica. Mica je takođe omiljena i Jovininom mlađem bratu 12-godišnjem **Milanu**, koji je redovno prati na svim fijakerijadama, a ponekad i sam uzme uzde u ruke.

Jovica sa ćerkom Jovanom na šidskoj Fijakerijadi

poljoprivrednika popravi, pre svega tu mislim na zagarantovane cene. Recimo, ove godine pšenica je imala cenu od 1.700 dinara, a njena realna cena bi trebala biti 2.300 dinara da bi proizvođač mogao podmiriti sve troškove. Sav repromaterijal je u međuvremenu poskupeo, a mi cenu imamo još od pre ko zna kada – priča Jovica Stepanić Čališa i napominje da je ove godine imao veoma dobar prinos pšenice, oko 6,5 tona po hektaru, te da je time veoma zadovoljan.

Inače, ovaj 47-godišnji Adaševčanin poljoprivredom se bavi još od malih nogu. Nekada je držao krave, a danas u štali ima 20 ovaca, 15 svinja, nešto prasića i krmača.

Jovica je završio srednju elektrotehničku školu u Bijeljini, ali kaže da nikada nije to radio niti je tražio posao u struci i dodaje:

- Bio sam dobar đak, da sam upisao fakultet mogao sam ga i završiti, ali ne kajem se, dobro mi je i ovako. Imam petoro dece, od njih su troje studenti. Zato moram da zapnem, da radim i da obezbedim svaki mesec redovan prihod. Pamtim vremena kada se mnogo bolje živelo, radilo se manje zemlje uz manje truda, a više se imalo. Sada

je naišao negativan period za nas poljoprivrednike, ali ja sam optimista, verujem da će biti bolje. Moram tako da razmišljam, jer sam se to opredio da radim i ne mogu da menjam posao sad sa 47 godina. Nadam se da će moja deca da se bave nečim drugim, jer mladima ne bih preporučio da im poljoprivreda bude životni poziv. Zato su moji planovi za budućnost prvenstveno da iškolujem decu i da se u ovom vremenu izborim da sačuvam ono što imam.

S. Mihajlović
Foto: **M. Mileusnić**
i lična arhiva

Promet roba na Produktnoj berzi

od 31. 8. do 4. 9. 2015.

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Stabilna cena pšenice
- Pad cene soje
- Dešavanja na svetskim berzama

Tržišne okolnosti ni ove nedelje nisu odgovarale većini berzanskih roba za neko iole veće trgovanje na berzi u Novom Sadu. Cena kukuruza je u velikom padu, dok se cene soje i suncokreta novog roda i dalje nisu još izdefinisale na stabilnom nivou koji bi do kraja otvorio ova tržišta u smislu povećanog trgovanja i konačnog objavljivanja referentne cene u periodu žetve ovih useva. Obim nedeljnog trgovanja je iznosio 800 tona robe, što je za 77,43% manje u odnosu na prethodni nedeljni period, dok je finansijska vrednost trgovane robe iznosila

16.643.000 dinara, što je za 77,93% manje nego prethodne nedelje.

Pšenica odoleva pritiscima onih tržišnih faktora koji je "guraju" ka nižim vrednostima. Svetske cene pšenice su u očiglednom padu. Međutim, kvalitetna pšenica na dobrom paritetu na domaćem tržištu i dalje ima relativno stabilnu i solidnu cenu. Početak nedelje nije obećavao dobre cenovne perspektive ovoj robi, s obzirom da je nedeljno trgovanje otvoreno cenom od 17,90 din/kg bez PDV, ali poslednja dva dana trgovanja vratile su cenu pšenice na nivo od 18,40 din/kg,

Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda tokom protekle nedelje, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUĐENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNU NEDELJU
Pšenica, rod 2015.	1.000	19,69-20,24	750	19,69-20,24	
Soja, rod 2015.	25	43,67	25	43,67	
Kukuruz, vešt. sušen, rod 2014.	25	19,25	25	19,25	
Suncokretova sačma, min. 33%	24	28,24	24	28,24	

PRODEX

Iako nedelja za nama beleži pad berzanskog prometa, sve tri najznačajnije ratarske kulture ipak su bile zastupljene u njegovoj strukturi.

Iako se početkom nedelje nagoveštavao trend pada, cena pšenice se do kraja nedelje, vratila na svoj prošlonedeljni nivo od 18,40 din/kg, bez PDV-a. Time se i ovonedeljno kretanje PRODEX-a, svelo na eventualna cenovna pomeranja sa tržišta kukuruza i soje.

Oba pomenuta tržišna segmenta

beleže cenovni pad. Na tržištu kukuruza on iznosi -0,50 din/kg, a na tržištu ovogodišnjeg roda soje -1,10 din/kg. Situacija na oba tržišta je identična, odnosno na oba tržišta cene kontinuirano padaju već drugu nedelju za redom.

Pomenuti cenovni pad odrazio se na novi nedeljni pad indeksne vrednosti PRODEX-a, koji na današnji dan beleži vrednost od 210,47 indeksnih poena, što je za 2,05 indeksnih poena niže nego prošlog petka.

što je maksimalna zabeležena cena pšenice ovogodišnjeg roda. Prosečna nedeljna cena trgovanja je iznosila 20,09 din/kg (18,27 bez PDV), što je za neznatnih 0,19% niža cena u odnosu na prethodnu nedelju.

Podatak da je realizovan samo jedan kupoprodajni ugovor u trgovanju kukuruzom, jasno govori da se nešto krupno dešava na ovom tržištu. Iznos od 19,25 din/kg (17,50 bez PDV) ko-

liko je iznosila cena tog jedinog zaključenog kupoprodajnog ne možemo smatrati referentnim podatkom, pošto u drugoj polovini nedelje, ni ponude od 16,50 din/kg bez PDV nisu nailazile na odgovor tražnje u smislu prihvatanja ponude. Cena od 17,50 din/kg bez PDV, za 3,09% je manja od prosečne cene trgovanja prethodne nedelje. Sada je sasvim jasno da će izvozna kalkulacija ili u prevodu inocene biti

ti koji će definisati tržište kukuruza u narednom periodu.

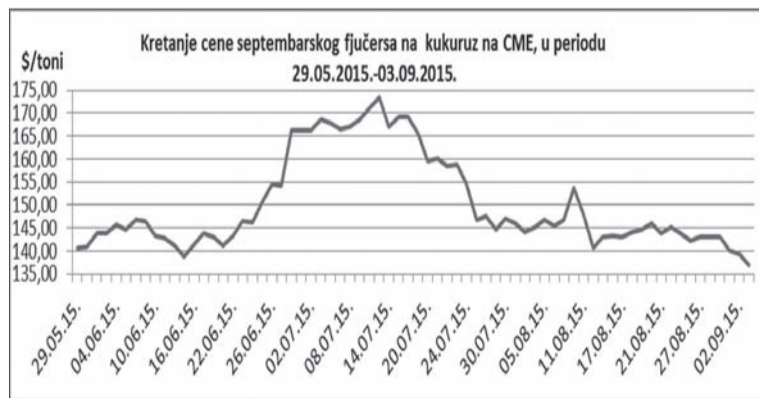
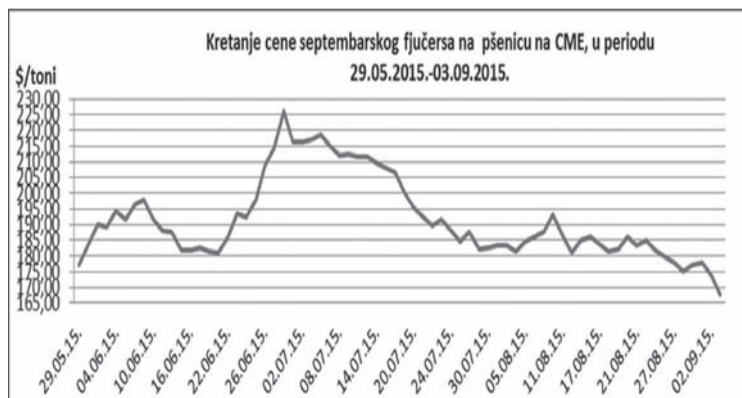
Cena soje je takođe u padu. Ova roba je protekle nedelje preko novosadske berze prodavana po ceni od 43,67 din/kg (39,70 bez PDV), što predstavlja nedeljni cenovni pad od 2,70%. Ponude otkuplivača na vanberzanskom tržištu su nešto niže od berzanske cene. Slično tržištu žitarica i svetsko tržište soje je u padu.

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama su bile sledeće:

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP, JULSKI 2015.

	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Pšenica	175,27 \$/t	177,26 \$/t	177,84 \$/t	173,80 \$/t	167,70 \$/t
Kukuruz	142,99 \$/t	143,14 \$/t	140,15 \$/t	139,36 \$/t	136,85 \$/t

BUDIMPEŠTA	
PŠENICA	KUKURUZ
158,75 EUR/t (futures dec 15)	146,67 EUR/t (futures nov 15)

EURONEXT PARIZ	
PŠENICA	KUKURUZ
146,75 EUR/t (futures sep 15)	162,25 EUR/t (futures nov 15)

Pšenica je u Parizu, u odnosu na kraj prošle nedelje, pala za 9,97%, dok je u Budimpešti jeftinija za 1,62%. Novembarski fjučers na kukuruz je u Parizu pao u odnosu na prošli petak za 4,14%, dok je fjučers na kukuruz u Budimpešti skuplji za 1,44%.

Svi se pripremaju za sledeću nedelju, kada će USDA objaviti svoj mesečni zveštaj. Privatni analitičari, podigli su svoje procene prinosa za sezonu 2015. Informa je objavila procene prinosa za kukuruz na nivo od 168.8 bu/acre

i soju na nivo od 47 bu/acre. Pšenica pati od nekonkurentnosti u odnosu na evropske i crnomorske cene, najviše zbog rasta vrednosti dolarske valute. U Čikagu su cene na minimumu još od juna 2010. godine, dok su u Kansasu na

minimumu jop od aprila 2007. godine.

Septembarski fjučers na pšenicu je u poslednjih nedelju dana na čikaškoj berzi pao za 5,78%, dok je fjučers na kukuruz jeftiniji za 4,39%.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP

	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Soja, zrno, jul 15	328,20 \$/t	329,74 \$/t	325,04 \$/t	324,67 \$/t	323,20 \$/t
Sojina sačma, jul 15	321,40 \$/t	320,90 \$/t	317,90 \$/t	318,10 \$/t	316,50 \$/t

*Objavljeni nedeljni ponderi cena nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovanju do trenutka štampanja informatora.

E-mail: nsberza@eunet.rs,
internet sajt: www.proberza.co.rs
INFO SLUŽBA
021/443-413 od 7³⁰ do 14³⁰

SPONZOR
Francuski hibridi kukuruza i suncokreta
Limagrain d.o.o.
21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
miroslav.sidor@limagrain.com
branimir.alivovodic@limagrain.com
www.limagrain.rs

VOĆE 31.8.2015. - 7.9.2015.

Mesto prikupljanja cena: Beograd - kvantaška pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Banana (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	115.00	120.00	120.00	rast	prosečna
2	Borovnica (sve sorte)	Domaće	kg	700.00	800.00	700.00	rast	vrlo slaba
3	Breskva (sve sorte)	Domaće	kg	50.00	105.00	75.00	rast	prosečna
4	Grejpfrut (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	170.00	190.00	180.00	bez promene	slaba
5	Grožđe (belo Italija)	Domaće	kg	60.00	70.00	65.00	pad	prosečna
6	Grožđe (belo Smederevka)	Domaće	kg	50.00	55.00	50.00	-	vrlo slaba
7	Grožđe (belo ostale)	Domaće	kg	75.00	80.00	75.00	rast	dobra
8	Grožđe (crno Hamburg)	Domaće	kg	65.00	80.00	70.00	pad	dobra
9	Grožđe (crno ostale)	Domaće	kg	70.00	80.00	80.00	bez promene	dobra
10	Jabuka (Ajdared)	Domaće	kg	40.00	60.00	50.00	bez promene	slaba
11	Jabuka (Delišes zlatni)	Domaće	kg	45.00	65.00	65.00	rast	slaba
12	Jabuka (Gloster)	Domaće	kg	50.00	55.00	55.00	-	vrlo slaba
13	Jabuka (Greni Smit)	Domaće	kg	55.00	65.00	65.00	rast	slaba
14	Jabuka (Jonagold)	Domaće	kg	50.00	55.00	50.00	pad	slaba
15	Jabuka (Mucu)	Domaće	kg	50.00	65.00	60.00	rast	slaba
16	Jabuka (ostale)	Domaće	kg	45.00	60.00	50.00	bez promene	slaba
17	Kruška (Viljamovka)	Domaće	kg	75.00	80.00	80.00	rast	vrlo slaba
18	Kruška (ostale)	Domaće	kg	60.00	80.00	60.00	bez promene	prosečna
19	Kruška (ostale)	Domaće	kg	90.00	120.00	90.00	bez promene	prosečna
20	Kupina (sve sorte)	Domaće	kg	200.00	250.00	250.00	bez promene	vrlo slaba
21	Lešnik (očičćen)	Uvoz(uvoz)	kg	1900.00	2000.00	1900.00	pad	vrlo slaba
22	Limun (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	240.00	250.00	250.00	bez promene	prosečna
23	Malina (sve sorte)	Domaće	kg	350.00	350.00	350.00	pad	vrlo slaba
24	Nektarina (sve sorte)	Domaće	kg	55.00	75.00	75.00	bez promene	vrlo slaba

POVRĆE 31.8.2015. - 7.9.2015.

Mesto prikupljanja cena: Beograd - kvantaška pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Blitva (sve sorte)	Domaće	veza	13.00	15.00	13.00	bez promene	prosečna
2	Boranija (šarena)	Domaće	kg	90.00	100.00	100.00	bez promene	slaba
3	Boranija (žuta)	Domaće	kg	100.00	120.00	100.00	pad	slaba
4	Brokola (sve sorte)	Domaće	kg	150.00	180.00	150.00	pad	vrlo slaba
5	Celer (sve sorte)	Domaće	kg	60.00	70.00	60.00	pad	prosečna
6	Cvekla (sve sorte)	Domaće	kg	25.00	30.00	25.00	pad	prosečna
7	Dinja (sve sorte)	Domaće	kg	50.00	60.00	50.00	bez promene	vrlo slaba
8	Karfiol (sve sorte)	Domaće	kg	120.00	140.00	130.00	bez promene	slaba
9	Kelj (sve sorte)	Domaće	kg	50.00	60.00	60.00	pad	vrlo slaba
10	Krastavac (Kornišon)	Domaće	kg	70.00	80.00	80.00	bez promene	vrlo slaba
11	Krastavac (salatar)	Domaće	kg	45.00	50.00	45.00	pad	dobra
12	Krastavac (salatar)	Domaće	kg	30.00	35.00	35.00	bez promene	dobra
13	Krompir (beli)	Domaće	kg	30.00	35.00	33.00	rast	dobra
14	Krompir (crveni)	Domaće	kg	30.00	35.00	30.00	bez promene	dobra
15	Kupus (sve sorte)	Domaće	kg	17.00	25.00	23.00	bez promene	prosečna
16	Lubenica (sve sorte)	Domaće	kg	15.00	25.00	25.00	pad	slaba
17	Luk beli (sve sorte)	Domaće	kg	200.00	250.00	220.00	rast	dobra
18	Luk crni (mladi)	Domaće	veza	20.00	25.00	22.00	rast	vrlo slaba
19	Luk crni (sve sorte)	Domaće	kg	25.00	30.00	25.00	bez promene	dobra
20	Paprika (Babura)	Domaće	kg	60.00	70.00	70.00	rast	prosečna
21	Paprika (ljuta)	Domaće	kg	130.00	200.00	170.00	bez promene	prosečna
22	Paprika (ostala)	Domaće	kg	55.00	70.00	60.00	pad	prosečna
23	Paprika (šilja)	Domaće	kg	40.00	70.00	55.00	bez promene	dobra
24	Paradajz (chery)	Uvoz(uvoz)	kg	300.00	300.00	300.00	bez promene	vrlo slaba
25	Paradajz (chery)	Domaće	kg	200.00	200.00	200.00	bez promene	slaba

IZVEŠTAJ ZA ŽITARICE, ULJANE KULTURE I KRMNO BILJE

* Kvalitet proizvoda je prema JUS standardima ukoliko drugačije nije naznačeno

GAZDINSTVO Mesto prikupljanja cena: Kikinda

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Domaće	kg	18.00	23.00	20.00	pad	vrlo slaba

MALOPRODAJA Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	24.00	27.00	25.00	bez promene	dobra
2	Lucerkino brašno (min 15% proteina)	džak 25kg	Domaće	kg	40.00	50.00	45.00	bez promene	slaba
3	Pšenica	džak 50kg	Domaće	kg	24.00	27.00	25.00	bez promene	slaba
4	Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Domaće	kg	75.00	90.00	80.00	bez promene	prosečna
5	Stočno brašno	džak 33kg	Domaće	kg	16.00	18.00	17.00	bez promene	dobra

PIJACA Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	22.00	25.00	24.00	bez promene	dobra
2	Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Domaće	kg	18.00	20.00	19.00	bez promene	dobra
3	Pšenica	džak 50kg	Domaće	kg	24.00	26.00	25.00	bez promene	slaba
4	Sojino zrno	džak 50kg	Domaće	kg	40.00	50.00	45.00	bez promene	slaba
5	Stočni ječam	džak 50kg	Domaće	kg	26.00	28.00	27.00	bez promene	slaba
6	Stočno brašno	džak 33kg	Domaće	kg	17.00	19.00	18.00	bez promene	dobra

SILOS Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Stočno brašno	džak 33kg	Domaće	kg	15.00	17.00	16.00	bez promene	dobra

CENE ŽIVE STOKE

Mesto prikupljanja cena: Loznica - stočna pijaca

* Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

R.B.	Naziv živ.	Težina/uzrast	Rasa	Cena (din)			Trend	Ponuda, broj grla
				min	max	dom		
1	Jagnjad	sve težine	sve rase	kg	260.00	280.00	270.00	bez promene
2	Jarad	sve težine	sve rase	kg	220.00	240.00	230.00	bez promene
3	Koze	sve težine	sve rase	kg	120.00	140.00	130.00	bez promene
4	Krmače za klanje	>130kg	sve rase	kg	110.00	120.00	115.00	bez promene
5	Ovca	sve težine	sve rase	kg	130.00	150.00	140.00	bez promene
6	Prasad	16-25kg	sve rase	kg	210.00	240.00	220.00	bez promene
7	Prasad	<=15kg	sve rase	kg	220.00	240.00	230.00	bez promene
8	Tovljenici	80-120kg	sve rase	kg	140.00	170.00	160.00	bez promene

IZVEŠTAJ O CENAMA ŽIVE I ZAKLANE STOKE U KLANICAMA

Mesto prikupljanja cena: Mačvanski okrug - klanica

* Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

R.B.	Naziv živ.	Težina/uzrast	Rasa	Cena (din)			Trend	Ponuda, broj grla
				min	max	dom		
1	Bikovi	>500kg	SM	220.00	250.00	235.00	bez promene	dobra
2	Jagnjad	sve težine	sve rase	260.00	280.00	270.00	bez promene	slaba
3	Junad	350-480kg	sve rase	200.00	210.00	205.00	bez promene	slaba
4	Krave za klanje	sve težine	SM	150.00	180.00	160.00	bez promene	prosečna

KUZMIN • ODRŽAN 15. SAJAM SVINJA I POLJOPRIVREDE

Svinjarstvo će dobiti svoju šansu

Program je trajao dva dana, a ove godine pored velikog broja proizvođača hrane za svinje, banaka koje su predstavljale svoje kredite, proizvođači mehanizacije, udruženja žena i Kulturno-umetničkih ansambala iz Kuzmina, Sremske Rače i Bosuta, učešće je uzelo i 13 izlagača svinja

Da svinjarstvo u Sremu još uvek nije reklo svoju poslednju reč, potvrdili su agilni Kuzminci sa brani u Udruženju odgajivača svinja „Graničar“ koji su nedavno organizovali i realizovali 15. po redu Sajam svinja i poljoprivrede. Program je trajao dva dana, a ove godine pored velikog broja proizvođača hrane za svinje, banaka koje su predstavljale svoje kredite, proizvođači mehanizacije, udruženja žena i Kulturno-umetničkih ansambala iz Kuzmina, Sremske Rače i Bosuta, učešće je uzelo i 13 izlagača svinja.

Tokom prvog dana Sajma koji iz godine u godinu okuplja sve više svinjara i poljoprivrednika, posetioci su imali priliku da uzmu učešće u predavanjima iz oblasti svinjarstva koje su držali eminentni stručnjaci koji su između ostalog govorili o ekonomičnosti proizvodnje svinja, odnosno načinima unapređenja proizvodnje tradicionalnih suhomesnatih proizvoda, dok je drugi dan bio rezervisan za izložbeni i kulturno-umetnički program.

Ovogodišnji Sajam posetio je i generalni direktor „Mitrosa“ **Ramo Adrović** koji se kroz razgovor sa proizvođačima upoznao sa kapacitetima kuzminskog svinjarstva, a tom prilikom ugovorena je i poseta Kuzminaca „Mitrosu“.

Prvi čovek Udruženja odgajivača svinja „Graničar“ i glavni organizator Sajma **Živorad Živković**, zadovoljan je ovogodišnjim sajmom koji je, kako ističe još jednom potvrdio da se uprkos velikim iskušenjima pred kojima

Živorad Živković

se proizvodnja svinja nalazi uz jaku volju može istrajati.

- Od kada smo nastali kao Udruženje, krenuli smo sa Sajmom, sa jasnim ciljem da se popravi genetika, da se poradi na kvalitetu i nabavci nove hrane i da se pronađe novo tržište za našu robu. Mogu reći da smo u principu zadovoljni. Istini na volju, cene su takve kakve jesu, ali mi moramo biti svesni činjenice da smo malo, relativno zatvoreno tržište i da, dokle god stvari tako stoje ne možemo očekivati neki veći boljitak. Trenutna cena je 160 dinara i mada ne možemo biti srećni sa njom, još uvek nije toliko loše, naravno sve dok ne dođe do pora-

Ramo Adrović obilazi izlagače

sta cene hrane, što se, shodno suši i problemima na njivama može očekivati. Kako će se tada kretati cena žive vage, videćemo, ali ono što je sigurno to je da bi i ona morala ići gore, rekao je Živković.

Sajam je svečano otvorio resorni mitrovački načelnik **Vladimir Nastović** koji je napomenuo da će Sremska Mitrovica i u budućnosti nastaviti da pomaže sva pregruća koja za cilj

imaju unapređenje poljoprivrede, posebno svinjarstva.

- Svinjarstvo u Sremskoj Mitrovici ili šire govoreći u Sremu prati opšti trend srpskog svinjarstva. Trenutno smo na nekih 40 posto kapaciteta u odnosu na osamdesete godine kada smo bili najjači i naš cilj je da pomognemo da se sve raspoložive mogućnosti iskoriste kako bi to stanje popravili. Poljoprivreda

Vladimir Nastović

je naša velika mogućnost, ali smo tu imali i najveće probleme. „Mitros“ je prodat i očekujemo da će se pokretanjem ovog giganta stvari ubrzano pomeriti napred, rekao je Nastović i dodao: - Kuzminci imaju šta da pokažu, a njihovo petnaestogodišnje istrajavanje sa ovim Sajmom je najbolji pokazatelj da se može ići napred, rekao je Nastović. Kao i obično, i ove godine mladi su bili najbrojniji učesnici Sajma, a kako je rekao predsednik Saveta Mesne zajednice Stevan Milovac razvoj svinjarstva u Kuzminu najbolji je put do potpunog oporavka sela i ostanka mladih na njemu:

- Mi smo obavili razgovor i sa generalnim direktorom „Mitrosa“, dogovorili smo se da u što skorije vreme odemo u Mitrovicu, obidemo fabričku halu, vidimo šta je do sada urađeno i da se dogovorimo oko buduće saradnje. Mi imamo dobre svinje, poznati smo po svinjarstvu i nadam se da je došlo vreme u kojem ćemo se ponovo vratiti na mesto koje smo nekad zauzimali u ovoj oblasti. Trenutno najveći problem proizvođača jesu cene, kako hrane, tako i samih svinja, a kako su Kuzminci navikli da gaje svinje, to je sasvim jasno da „Mitros“ neće biti bez njih.

Kako i dolikuje kuzminskim paorima i svinjarima i ove godine Sajam je bio upotpunjen takmičenjem u najboljem kotliću i najboljem kulenju.

Svoje kulinarske mogućnosti ispitata je 31 ekipa, a tri najbolja kotlića napravili su timovi „Suza“, Lovačko društvo „Fazan“ i Cvečara „Đurđević“, svi iz Kuzmina, dok su u pravljenu kulenja među deset uzoraka najbolji bili **Sanja Cvetičanin**, **Stanko Vukadinović** i **Nebojša Šojić**, takođe iz Kuzmina.

Ovogodišnji Sajam svinja i poljoprivrede završen je pesmom igrom, domaćim sremskim specijalitetima i odličnim domaćinskim krofnama, kako i dolikuje jednom Kuzminu.

S. Lapčević

Viđena i nova mehanizacija

Bogat kulturno-umetnički program

Sve veće interesovanje za Sajam

Pokazale se i sremske domaćice

